

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

ALIJANTŲ įsiveržimas Sicilijon reiškia, Europon per slenkstį įrengė naują, trečią galybę. Iki tam tebuvo fašistinė Ašis ir bolševistinė diktatura — abi nepriimtinos demokratinei Vakarų civilizacijai.

Trečios, demokratinės galybės Europon įžengimas dar kuklus, jos kelias dar ilgas, bet jos pasirodymas pakėlė dvasią pavergtų žmonių. Ir pirm Sicilijos įvykių, pasitikėjimas Anglijos ir Amerikos galybės buvo toks didelis Lietuvoje, kad Stockholmo Amerikonai korespondentai rašė, Lietuviai „pakartotiniai“ (regis, keturis sykius) griežtai atsisakė stoti talkininkauti naziams prieš mirtiną Lietuvos priešą — bolševikinę diktaturą. Lietuviai atsisakė eiti Suomijos keliu. Jie tikėsi kad demokratinis pasaulis laimės ir Lietuvai Atlanto Čarterio principus pritaikys. Amerikos Lietuviai, taip pat, prašo palaimos tik Amerikos ir Anglijos ginklais. Jie tikėsi visko žmoniškumo iš Washingtono ir Londono, akivaizdoje žiaurių gąsdinimų iš Maskvos.

AMERIKOS Valstybės Departamente, Europos reikalų skyriaus vedėju paskirta buvęs U. S. Ambasadoriaus Londone patarėjas, Harrison Freeman Matthews. Gimimu Baltimoretietis, jis, sakoma, gabus vyrras, konservatas, bet ne atžagareivis. Jis baigęs Princeton universitetą, kur profesorijauja Lietuvių geras draugas, Prof. Bender. Lietuvių kalbos žinovas. Tikimės, ponas Matthews bus prielankus Lietuvos laisvės reikalui, o musų draugai Baltimoretiečiai (ypatingai Marylando Seimelio atstovas, poetas Adv. Nadas Rastenis) ras progą p. Matthews su nauja vieta pasveikinti ir Lietuvių tautos laisvės troškimą priminti.

LIETUVOS LAISVEI pavojų primena žymus Amerikonas rašytojas, William H. Chamberlain, autorius kelių knygų apie Sovietų Rusiją. Rimtame Yale Review žurnale jis sako: „Išanksto nesutarus, kitas klausimas pridarys kliūčių Sovietų Sąjungai ir Amerikos Anglijos blokui. Tai — kur nutiesti Rusijos vakarų sieną. Stalinas viešai stiproškai pabrėžė savo geismą gauti bent 1941 metais turėtas sienas, reiškia, Latvija, Lietuva, Estija, Rytų Lenkija, ir Besarabiją. Keturių Laisvių pritarėjai, gali būti, reikalauja kad bent kai kuriuose šiuose kraštuose būtų įvykdyta plebiscitai. Bet greičiausia, karu nuvargintos Anglija ir Amerika, Rusijai, be to, dar dėkingos už pasitarimą bendram reikalui, rimtai nesipriešins Sovietijai pasidinti savo pirmkarinius rubežius.“

AMERIKA yra dėkinga Rusijai už išmuštus Vokiečius ir suteiktą jai laiką geriau apsiginkluoti. Bet ar ne perbrangiai kaina už tai apmokėti daugiau dešimties milijonų Rytų Europos žmonių laisvę? Amerikos Lietuviai uždavinys yra įtikinti Amerikos visuomenę kad, nuovargio nežiurint, vergijon parduoti dešimtį milijonų gyvybių nepridera kraštui pakėlusiam keturių metų Civilinį Karą, juodukus iš vergijos išlaisvinti!

PRAVESTI SIENĄ tarp ko-

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 31

CLEVELAND, OHIO LEPOS-JULY 30, 1943

KAINA 5c.

(28-ti metai :: 28th Year)

LAUKIA GREITO ITALIJOS PASIDAVIMO

ITALAI JAU KARIAUJĄ PRIEŠ VOKIEČIUS SIUNČIAMUS JŲ ŽEMĖN. MUSSOLINI TURĖS BUTI NUBAUSTAS

Beišlyginiai Turi Pasiduoti — ir tas pats Eina Hitleriui ir Tojo

Washington, Liepos 28. — Prez. Roosevelt kalbėjo pasaulį per radio, pareikšdamas kad Benito Mussolini ir „jo fašistų gengė“ neišvengs nubaudoimo kaip po kriminališki prasižengimai prieš žmoniją, taipgi griežtai pasakė jog Amerikos ir Anglijos sąlygos Italijai vis tebėra beišlyginis pasidavimas, taip kaip tos sąlygos yra pastatytos Hitleriui ir jo gaujai ir Tojo bei jo gaujai.

„Pirmas Ašies plyšimas jau atėjo“, paskelbė Prezidentas.

Tačiau pareiškė perser-gėjimą Amerikos žmonėms kad nors planai padaryti nusmgti Mussolini ir jo gaują pavyko, nebūt taip lengva sutriuškinti Hitlerį su jo gauja ir Tojo su jo gauja.

Italų pastangos jau sutriuškintos, tačiau karas prieš Italus bus tęsiamas iki tos šalies žmonės permatys jog jiems nėra prasmės kariauti.

Prie kitų dalykų, savo ilgoje kalboje Prez. Roosevelt patiekė pokarinį programą aprūpinimui kare dalyvaujančių vyrų.

KAVA LAISVA. Prezidentas Roosevelt paskelbė savo kalboje per radio kad kava jau paluosuota nuo racionavimo, padidėjus jos įvežimui, nes pavyko prasišalinti submarinų pavojų, kuris karo pradžioje buvo toks didelis.

PACIFIKE, U. S. lėktuvai per dvi dienas darė 19 atakų Japonų laikomos salos Kiska, šiaurėje. Taipgi smarkiai užpuolė priešų stovyklas Wake Saloje antru kartu bėgyje dviejų dienų.

Prie Munda, Solomonų salose, Amerikiečiai prisiekė visai prie Japonų linijų.

Amerikos kareiviai atlieka savo pradinį lavinimą sunkiausiose sąlygose, tankiai net tyruose Kalifornijoje ar kitus. Šiomis dienomis Kalifornijos tyruose mirė trys kareiviai, nepanešdami karščio, kiti keliolika apalpo.

mustinio ir nekomunistinio pasaulio, New York Times sako, opus klausimas. Sutinkame, bet Lietuviai tauta nori būti nekomunistinėje tos sienos pusėje. Jos siela, jos kultura, jos visi troškimai susieti su demokratinio Vakarų Europos pasauliu, o ne su beširdžia Rytų diktatura. Ji tinka Rusams, bet ne Lietuviams.

ITALAI KYLA PRIEŠ VOKIEČIUS

Iš Ispanijos praneša girdėję kad Italai pradėjo atkakliai susikirsti su Vokiečiais šiaurinėje Italijoje — Italai nori baigti karą, ir žmonės pradeda bruzdėti prieš Vokiečius esančius ir vykstančius Italijon tęsimui karo.

Italai nepasitiki Vokiečiams, mano jie gali kėsintis užgriebti Po slėnį.

Iš Londono praneša kad ir Bulgarijoje bei Vengrijoje, kitose Hitlerio kontroliuojame šalyse, prasidėjo trynimaisi ir bruzdėjimas. Mussolinio prašalinimas pradėta jauti visur kaip palengvėjimas.

Sako, Rumanija ir Vengrija nori paskiros taikos su alijantais.

Eina spėjimai jog Alijantai yra pasiruošę bent kokiam netikėtam žygiui ir Artimuose Rytuose, nes įsiveržimas Sicilijon nesuima visus alijantų turimas įjegas Afrikoje ir Egipte.

SICILIJOS UŽKARIAVIMAS VYKSTA

Amerikos armija, verždamasi pirmyn linkui Mes-sinos, Sicilijos vartų į Italijos žemyną, paėmė penkis kitus miestus paeiliui.

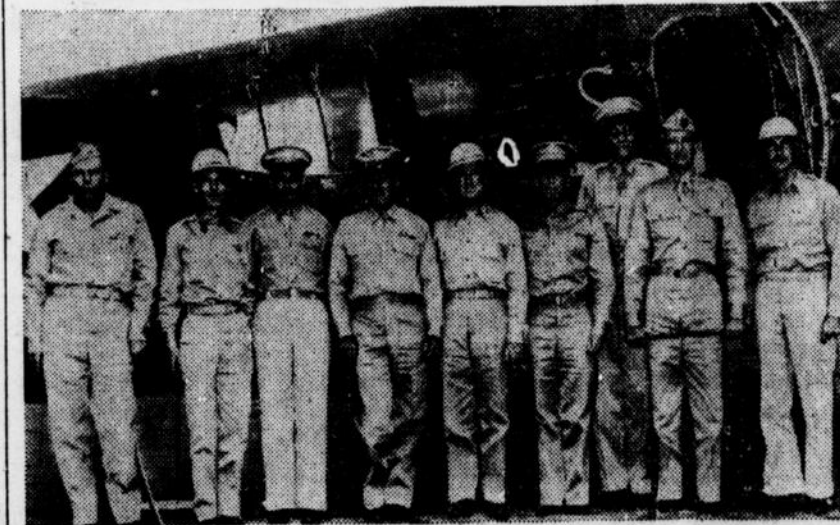
Taip pat Kanadiečiai rytiniame salos krašte atkakliai kaujasi su Vokiečiais, kurie dvi savaitės laikosi prie Catania uosto.

Skaiciuojama kad Sicilijoje jau suimta apie 110,000 ašies kareivių nelaisvėn.

LAIKRAŠTINĖ popiera pabranginama \$4 tonui su Rugsėjo 1 d. Šymet Kovo 1 jau kartą buvo pabranginta \$4 tonui.

HAMBURGAS, Vokietijos miestas, alijantų lėktuvų smarkiai bombarduotas keturias naktis pagretu, ir smarkiai apsprogdinta iki miestai Ruhr slėnyje. Iš žygių negryžo 18 lėktuvų.

Visa Eilė Amerikiečių Generolų Panamoj

Devyni Amerikos generolai nufotografuoti kartu Panamos orlaivų stotyje. Tai retas atsitikimas kad tiek generolų pasitaisyti būtų vienoje vietoje.

MUSSOLINI ATSTATYTAS IŠ ITALŲ VADOVYBĖS

Italijoje įvyko didelė pertvarka: Mussolini, buvęs vienas valdovas, liko be vietos ir kas su juo po to atsitiko neaišku. Taip tai nulužo viena ašies vežimo kuris sukelė pasaulyje daug nege-rovių.

Mussolinio vietą užėmė Maršalas Pietro Badoglio, 71 metų amžiaus kariautojas, kuris sudarė vyriausybės kabinetą beveik iš karo vyrų.

Badoglio paskelbė kad Italija tęs karą toliau, tačiau dalykai virsta taip jog Italija turės išpildyti alijantų vadų — Roosevelto ir Churchillio — reikalavimus besąlyginai pasiduoti, arba Italija bus plašinama iki pasiduos.

Pačioje šalyje prasidėjo žrūzdėjimas už taiką, žmonės nori karo pabaigos.

Pranešimai sako Popiežius Pius XII deda pastangas užvesti taikymosi kalbas tarp alijantų ir Italijos. Italija buvo pirmutinė netekti visko ką turėjo laimėjus už savo ribų, del išvėlimo į šį karą.

Badoglio išleido įsakymą kuriuo panaikina Italijoje Fascistų partiją.

Kas laukia Italijos toliau? Ar vėl bolševizmo pavojus, iš kurio Mussolini išgelbėjo tą šalį? Ar alijantai leis Europoje įsigalėti komunizmui?

Nužudė penkis. Ogden, Utah. — Tulas 38 m. vyras, teisme teisėjui paskelbus perskyras jo žmonai nuo jo, išsitraukęs šautuvą nušovė teisėją ir keturis kitus asmenis. Jis vėliau nuėjęs policijon pats pasidavė, kai jo pabėgusio ilgai nesurado.

Žuvo 800 Japonų. Sprigime Japonų laivo užkrauto amunicija žuvo 800 Japonų prie Yangtze upės uosto Matang.

Sicilijos Užkariautojai Perduoda Amuniciją

Alijantų įjegos išlipa Sicilijoje, įsiveržiant Europon. Vaizdas parodo kareivius per rankas leidžiant šovinius iš laivo į pakraštį. Virš 2,000 Alijantų laivų dalyvavo pergabenant kareivių ir reikmenų pervežime iš Afrikos į Siciliją. Nežiurint tokiu didelio žygio, pranešimai sako dauguma dalinių pribuvo nustatytu laiku ir tvarka.

KARO PASKOLOS VAJUS PRASIDĖS RUGSĖJO 9

Prez. Roosevelt formaliai paskelbė Rugsėjo 9 d. pradžiai trečios karo paskolos vajui ir ragina šalies gyventojus ruoštis pirkti karo bonus sulyg „savo sąžinės“.

Ta paskola nustatyta 15 bilijonų dolarių.

MUŠIS UŽ OREL

Pranešimai iš Rusų-Vokiečių fronto kalba vien tik apie mušį prie Orel — ten raudonieji jau kelinta savaitę traukina Vokiečių armijas ir užkariauja kasdien po dešimtis kaimų ir miestelių.

Nekurie tēmytojai Washingtono pradėjo kalbėti kad tas Rusų paskelbtas Vokiečių žudymas-naikinimas, yra ne kas kitas kaip bolševikų gudravimas įvilioti Britus ir Amerikiečius puliti Vokietiją iš Vakarų, įtraukimui Amerikos į atvirą karą su Vokietija.

TEXAS valstijoje šios savaitės pradžioje siautė smarki vėtra, padaryta milijonai dolarių nuostolių. Toje audroje žuvo 13 asmenų, kaip surinktos žinios sako.

Aštuoni apkaltinti. Iš Washingtono praneša apie apkaltinimą aštuonių Amerikiečių kurie tarnavo Italijai ir Vokietijai, kalbėdami per radio už jų karo pastangas. Jiems gresia mirties bausmė jeigu būtų sugauti.

Liepos 22 žuvo Amerikos submarinas Triton, kuris savo veikimu nuskandino 12 Japonų karo ir prekinį laivų.

VĖL PLĖŠIA BAŽNYČIŲ STOGUS

Iš Stockholmo praneša apie Vokiečių naujas pastangas nuplėsti nuo bažnyčių stogų ir bokštų vario uždangalus Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje. Bažnyčių varpus naziai išvežė anksčiau, kiek dar buvo likę nuo bolševikų, pranešimas sako.

Federalė valdžia internavo 4800 kitataučių, prieš valstybių žmonių, nuo karo pradžios. Viso tokių nužiurėtų kitataučių surašyta 13,000. Suimtieji skaitomi pavojingais šaliai.

Kuboje, virš Havanos, ore susimusė du Amerikos bombardierai, su jais žuvo 12 karių.

PRAŠO ŽEMELAPIŲ KARO REIKALAMS

Suv. Valstijų Armijos žemėlapių skyrius atsišaukia į visus kurie turi didelių skalų žemėlapius (1:500,000 arba didesnius) visų šalių, už Sovietų Valstijų ir Kanados ribų, duoti juos naudotis karo reikalams.

Reikalinga smulkmeniški žemėlapių šalių, miestų planų ir uostų planų, taip pat ir kelionių keliarodžių kuriuose randasi žemėlapiai.

Reikalinga fotografijos iš aukštumų, matininkų užrašai ir geodetiškos kontrolės datos. Kuo vėlesnių laikų laidos tuo geresni.

Nesiušti nieko kas daryta pačioje Amerikoje, nes tą viską turi reikalinga tik gamintų kitose šalyse.

Persiųsti arba pranešti apie turimus žemėlapius į:

War Department
Army Map Service
79 West Monroe Street
Chicago, Ill.

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by the

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States ----- \$2.00

In Canada ----- \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Washington. — Žmonių darbo įieų komisijonierius paskelbė įvedimą plieno industrijose 48 darbo valandų už paprastą mokesť. Daugelis plieno išdirbysčių pradėjo bėdavoti kad jose pradėjo sumažėti produkcija del stokos darbo įieų, įvedus draudimą imti daugiau darbininkų iki bus pilnai įvykdyta 48 valandų darbas.

Dirba ilgiau. Nacionalė Industrinė Taryba skelbia kad šymet industrijose dirbta ilgiausios valandos bendrai imant negu kada nuo Balandžio mėnesio 1930 m.

Vidutiniai dirbtuvėse išdirbta po 45.2 valandas savaitėje. Darbininkų uždarbiai, taip pat, bendrai padidėjus, persoko \$1 į valandą, arba po \$45.90 savaitėje. Tas palyginimas daroma remiantis tuo kad vieni uždirbo mažiau, bet kiti daug daugiau, ir bendrai sudėjus ir išdalinus vidutiniai pasidarė uždarbis po \$1.01 valandai.

Columbus, Ohio. — Federalės valdžios inspektoriai pradėjo rūpintis pravedimu plataus vajeaus karo dirbtuvėse Ohio, Indiana, Kentucky ir West Virginia valstijose išvengimui darbininkų susižeidimų ir net mirčių prie darbu.

Per pirmus 4 mėnesius šymet paminėtoje srityje nuo sužeidimų sugaišinta tiek darbo kiek būtų sugaišinta jei per metą laiko būtų uždytos keturios dirbtuvės po 1000 darbininkų.

Po 27 metų. Montreal, Kanada. — Vienas ukininkas tapo apkaltintas nužudymu darbininko 27 metai atgal. Tas nužudytas buvo manyta dingęs ir iki šiol niekas jo nepaisė. Bet dabar to ukininko namo sklype užtikta žemėje batai, ir toliau iškasta kaulai. To dingusio žmogaus dukterė iš batų pažino kad tai buvo jos tėvo.

Bridgeville, Pa. — Sep-tyniems angliakasiams užpilta vandeniu išiega iš kasyklos, kuomet staigus potvnis užliejo upės pakraštįje ieiga į kasyklą.

Pieno gamyba šiais metais, kaip numatoma, bus 118 bilijonų svarų, arba 1,250,000,000 svarų mažiau negu buvo 1942 metais.

Nuo šio karo pradžios, Suv. Valstijos ir Kanada pagamino jau 115,000 lėktuvų, 175,000 didelio kalibro kanolių, 1,500,000 kulkosvaidžių, 6,000,000 šautuvų, 200 milijonų šovinių kanolių, 25 bilijonus visokių smulkių šovinių, 20 milijonų tonų prekinų laivų ir 2 milijonų tonų karo laivų.

KAIP PHILADELPHIJOS LIETUVIAI RĖMĖ PIRMĄ LIETUVIŲ SKRIDIMĄ PER ATLANTIKĄ LIETUVON

10 Metų Dariaus ir Girėno Žuvimo Sukakties Paminėjimui

Rašo Zigmas Jankauskas

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Atsakymas duota sekantis:

"Philadelphia, Pa.

Liepos 27, 1932.

"Kpt. Stephen Darius,

Chicago, Ill.

"Didžiai Gerbiamas:

"Reikale Tamistų Atskridimo Orlaiviu V. V. Piknikan, Philadelphia, Sept. 11, 1932.

"Tamistų laiškas rašytas p. Griniui iš Liepos 19, 1932, buvo pridurtas Vilniui Vadavimo Komiteto susirinkimui, kuris atsibuvo Liepos 25, 1932. Jūsų griežtas nusistatymas gauti \$200 ir tai sudėtas po ranka kokin bankan, nedavė galimybės susirinkusiems atstovams tai uždaryti, nors tam klausimui daug buvo paaukota laiko ir diskusijų.

"Ponui Griniui negalint būti susirinkime, V. V. Komiteto susirinkimas, aptarus visapusiškai Jūsų reikalavimus, direktavo žemiau pasirašiusį pranešimą Tamistams negalima išpildyti, bet pasiūlo iš savo pusės pagerinimą negu paskutiniam laiške, būtent štai ką:

"Tamistai V. V. rengiamo pikniko komitetas garantuoja \$150 iš \$1 ir aukščiau parduoti bilietų ir bendrai kitų busimo pikniko įplaukų. Laimėjus didžiąją pelno, komitetas pažada pridėti Tamistai ir tuos \$50 del kurių taip daug rašinėsi. Šios sąlygos nepermaino V. V. komiteto tarimo, ar Tamista atskristumei Sept. 11 ar 18, del blogo oro. Apie tai susinešime telegramais.

"Kaslink pavažiojimo penkdolarinių pasiažierių oru antsyk, kas sudarytų \$5 už kiekvieną pasiažierių ir nusileidimą orlaivio, V. V. pikniko rengimo komitetas yra linkęs manyti kad Tamista norintiesi paskraidyti oru to neatsisakys, ir, to nuo Tamistų griežto reikalavimo komitetas nestato. Vienok rėmėjų Tamistų pasiryžimui skristi Kaunan, Lietuvon, būtų daug lengviau gauti jeigu jiems būtų pažadėta paskraidyti oru, kad ir dolarį pamokėjus.

"Šis pasiūlymas Tamistai yra galutinis. Tamistai dabar lieka jį priimti ar atmesti, nes tolimesniems susirašinėjimams ir deryboms vesti nolieka laiko. Tamistų atskridimas pas mus labai reikšmingas būtų ir mums ir Tamistoms; Jūsų atskridimas V. V. piknikan, kad ir be pelno, sukeltų Amerikos Lietuviuose didžiausią simpatiją Tamistai ir Jūsų pasiryžimui skristi Lietuvon. Tat Tamista padarysi sau didesnę reikšmę ir populiariskumą negu griežtai nustatytomis sąly-

gomis. Jeigu priimtini mūsų pasiūlymai, siųsk kuoveikliausia knyguciu 300 bilietu, savo orlaivio klišes spaudai ir garšinimams padaryti. Laukdami nuo Tamistos malonaus ir skubaus atsakymo, pasilikame.

Su gilia pagarba

Z. Jankauskas,

V. V. Reng. Pik. rašt."

Šis pasiūlymas V. V. Komiteto matomai buvo priimtinas, nes kaip atsakymą Kapt. S. Darius rašo p. J. V. Griniui sekančio turinio laišką:

"Liepos 28, 1932.

"Aukštai Gerb. Tamsta:

"Gavau laišką rašytą pono Jankausko V. V. Vad. komiteto vardu, su kurio sąlygomis mes sutinkame atskristi į Philadelphia Rugsėjo-Sept. 11, 1932 m., blogam orui esant 18 d. Prie šio pridėtu bendras taisykles komitetams, iš kurių pastebėsite kad sąlygos yra net lengvesnės. Bilietus, ženklelius ir klišes kuogreičiausia siųsime Tamistos vardu. Linkime geriausio pasisekimo, tikėdamiesi kad ši iškilmė Tamistoms be abejo pasiseks. Manau kad kai kurie derybų neaiškumai pasiseks išaiškinti vietoj.

"Malonėkite parašyti bent porą žodžių ar Tamistos patenkinti dabartinėmis bendromis sąlygomis?

"Iki pasimatymo.

Steponas Darius."

(Čia Kapt. Darius buvo pridėjęs "Taisyklės Lietuvių Aviācijas Dienai rengti".)

Šiame susirinkime draugijų atstovai praneša kiek jų atstovaujamos organizacijos pasiažierių parinkti darbininkų ir pagelbininkų prie darbo gegužinėje. Taipgi pagaminti skelbimus, užkviesti Lietuvius į kūrį ir užprašyti vietos Ukraiņiečius dalyvauti kartu. Gegužinės šeiminkais išrinkta J. Ivanauskas ir J. Pečiukas.

Rugpjūčio 16, ketvirtas išėilės V. V. Komiteto suirinkimas atsibuvo Liet. Muzikalėje salėje. Kadangi susirinkusiems atstovams pasirodė labai svarbu turėti lakunus Darių ir Girėnų tame piknike tai šis klausimas pirmiausia ir buvo svarstomas. J. V. Grinius praneša gavęs antrą nuo Kpt. Stepono Dariaus laišką, rašytą Rugs. 10, 1932, sekančio turinio:

"Du šimtai (200) bilietų ir du šimtai (200) ženklelių (sparnelių) su pažymėjimu 'New York-Kaunas 1933' jau pasiūsti. 'Cuts' (klišės) bus pasiūsta kiek vėliau, nes dar neužbaigta gaminti. Mano sąlygos buvo kiek lenkvesnės už

Tamistų pasiūlytasias. Bučiau labai dėkingas jei V. V. komitetas pareikštų nuomonės ar jis laikysis mūsų pasiūlytų sąlygų ar savų. Taip pat būtų patartina jei ant šaknelių bilietų pažymėtumet "Tinka vienam skridimui". Organizacija kuri parduoda bilietą uždėtu savo antspaudu, tuomet būtų lengviau kontroliuoti. Galime atskristi šeštadienį ar sekmadienį.

Su pagarba

Steponas Darius."

Sakinis "Bučiau labai dėkingas jei V. V. komitetas pareikštų nuomonės ar jis laikysis mūsų pasiūlytų sąlygų ar savų", susirinkusiame sukėlė naujų abejonių, plačių, ilgų ir gyvų diskusijų. Galop po išsamių apkalbėjimų, nutarta dar sykį rašyti Kapt. Dariui pažymint kad V. V. komitetas stovės už tas sąlygas kurios jau buvo jam patiekios iš Liepos 27. Atsakymą Kapt. Dariui duoti pavesta V. V. komiteto raštininkui. Atsakymas, rašytas Rugs. 23, 1932 m., skamba sekančiai:

"Šiuomi pranešu Jūsų žinią, jog V. V. rengiamo pikniko komitetas nesulaukęs nuo Tamistos klišių, ir kadangi laiko neliko ilgiau laukti, tai spaudos darba atidavė 'Vienybei' atlikti, padarant klišę papildintą arba ir tą kuri atvaizduoja Jus su lakunu Girėnu ir orlaiviu, ant jau prisigsto atvaizdo.

"Atsižvelgiant į dabartinį bedarbės stovį ir sunkius laikus, ir, imant atidom Tamistų pareiškimą pirmame laiške, V. V. rengiamo pikniko komitetai galutinai patvirtino savo pirmesnius tarimus kad penki (5) dolariniai pasiažeriai turės privilegiją paskraidyti oru, nežiūrint kaip trumpai. Jau taip po visą miestą ir draugijų susirinkimuose čia yra suplasta ir to atšaukti nėra galima. Priešingai padarius, mūsų visas darbas ir pasiūventimas idėjai gali velniop nueiti. Tamista tą pats gali suprasti.

"Upas pas mus dabar labai geras randasi; žmonės mūsų tik ir kalba apie V. V. pikniką ir jame apsilankymą. Lai upas palieka tokioje padėtyje iki galo, kokį čia pagimdė V. V. rengiamo pikniko draugijų atstovų komitetas ir plačioji Lietuvių spauda.

"Piknikas atsibuvo Sept. 11, jei lytų, 18 d., 1932 'Vytauto Parke'. Tamistų pasirodymas padangėje kaip 9 val. ryto.

"Dabar pasilieka mums tik palinkėti Tamistai ir Jūsų bendrai laimingai pributi ir Jūsų gausiai priimti. Pasilikame,

Su tikra pagarba,

VV. Reng. Pikn. K-tas,

Z. Jankauskas, rašt."

Į šį laišką Kapt. Darius atsakė sekančiai, Rugs. 25 d.:

(Bus daugiau)

DETROIT, MICH.

PASTAS PERTVARKYTAS

Iš prieštasties karo, dauguma patyrusių pašto tarnautojų išėjo į karą ir laišku bei laikračių pristatymas žymiai susimaišė. Dabar įvesta nauja sistema, Detroitas, kaip ir kiti miestai, padalinta į pašto zonas, šia tvarka lengviau suskirstyti laiškus ir laikraščius.

Gavimui Dirvos laiku, jūs turit dažinot pas savo pašto kokių jūsų zonos numeris ir persiųsti administracijai — tada prie jūsų adreso bus pažymėta zona ir Dirvą gausit greičiau. Pavyzdžiui, reikia rašyti: Jonas Jonaitis, 2020 Woodward, Detroit 2, Mich.

NELAIMINGI ATSITIKIMAI

Detroit, Clifford Brown, 55 metų, namų maliavotojas, nukrito nuo kopėčių, sekančią dieną ligoninėje mirė.

Flint, Mich., Oliver Lamb, 58 m., nukrito nuo vežimo šieno, mirė nuo susižeidimo.

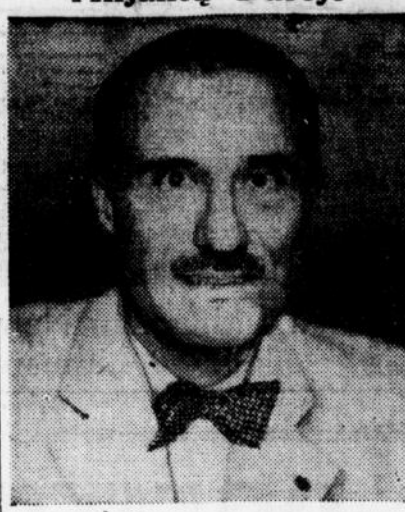
Ludington, Mich., Herman Reynolds, užsimušė kai jo automobilis įvažiavo į medį.

Jackson, Mich., automobilio sudužime žuvo George Sweet, 18 m. amžiaus.

Charlevoix, Mich., vienas 18 m. amžiaus vaikas, Lester McClanaghan, prisipažino kad prigrūdė kitą vaiką, Howard Dodd, 14 m. Žmonės pirmiau manė kad jis netikėtai prigrūdė.

V. M.

Alijantų Pusėje

Šis Prancuzas, Henri Hoppenot, paskirtas Prancuzijos salų valdytoju Amerikos pakraštyje. Jisai palaikys Amerikos pusę, ne Vokiečių, kaip elgėsi pirmesnis komisijonierius.

DAYTON, OHIO

APIE EKS-KAREIVIŲ PRIEGLAUDĄ

Vakarinėje dalyje Daytono randasi Military Soldiers Home, tai yra eks-kareivių prieglauda, kur užlaikomi negalinti dirbti pereinamo karo kariai. Tai yra viena iš geriausių institucijų visoje Amerikoje tokioms rūšies. Randasi puikioje kalnuotoje vietoje; apart gerų namų kuriose gyvena eks-kareiviai, yra dar kitų puikių pastatų, dvi ligoninės, dvi bažnyčios, knygynas, salė teatrui ir koncertams laikyti, ir didelės kapinės. Žodžiu sakant tai yra moderniškas miestas. Pašonėje dar randasi pasilinksminimui parkas civilinei publikai. Ta proga publika iš parko pereina aplankyti kareivių instituciją ir gauna pasilėsti po lapuotais medžiais.

Pirmiau šioje prieglaudoje radosi kareiviai kitų Amerikos karo. Dabar tie veteranai jau kaip išnykę. Toje vietoje buvo užpildyta pereinamo karo veteranais, 15 tūkstančių vyrų, tame skaičiuje radosi ir Lietuvių apie 40 veteranų iš pereinamo pasaulinio karo, kurie buvo suvažiavę iš keliolikos aplinkinių valstijų. Bet šymet šių veteranų skaičius yra labai sumažėjęs. Sveikesni išvažinėjo į darbus, kiti pasitraukė gaudami šiek tiek pensijas, daugelis yra išmirusių, ir sergantieji patalpinti ligoninėse. Iš Lietuvių veteranų yra likę dabar penki ir tie patys yra ligoniai.

Reikia tikėtis šį instituciją neužliks vėl bus pripildyta — tai dabartinio karo veteranais, be abejo ir Lietuvių naujų veteranų atsiras gal dar didesnis skaičius negu buvo po pereinamo karo.

D. Rep.

•AMERIKOS laukiniai galvijai, buffalos, buvo plačiai užvisę šią šalį pirm baltųjų čia apsigyvenimo: jų buvo apie 60 milijonų galvų. Baltieji žmonės su savo civilizacija tuos galvijus išnaikino.

BALTIMORE MD

MIRĖ KUN. JUOZAS A. LIETUVNIKAS

Liepos 22, mirė senas Baltimorės Lietuvių parapijos klebonas Kun. Juozas A. Lietuvnikas, 78 metų amžiaus, išbuvęs Baltimorėje apie 50 metų. Jis klebonavo Sv. Alfonso parapijoje.

Prie jo, del jo senatvės, parapijos reikalų vedėju buvo Kun. L. J. Mendelis ir bažnyčios kuratorius Kun. Antanas Dubinskas.

Kun. Lietuvnikas palaidotas Liepos 27, Holy Redeemer kapinėse. Laidotuvių pamaldose dalyvavo Vysk. McNamara ir daug kitų dvasiškų.

Vėlonis iš Lietuvos paėjo iš Viščiakaimio, Amerikon atvyko 1884 metais, 19 metu amžiaus budamas. Susidraugavo su Kun. Petru Konchu, ir tas jį leido į mokslo. Prie Kardinalo Gibbons jis buvo išvėntintas kunigu Gruodžio 23 d., 1893 m., ir nuo to laiko buvo Lietuvių parapijos vedėju.

Dabartinę Sv. Alfonso bažnyčia Lietuviai nupirko 1917 metais.

Kun. Lietuvnikas aktyviai dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės rėmimo, ir už savo didelį pasidarbavimą buvo Lietuvos Respublikos Prezidento A. Smetonos apdovanotas Gedimino Ordenu.

Rep.

•AMERIKIETIS vidutiniai suvalgo apie 6 svarus ryžių metuose. Hawaii ir Porto Riko gyventojas suvalgo vidutiniai po 128 svarus metuose.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykal)

SIMKUS Kostantas, 48 metų,

mirė Liepos 8, Cleveland, O.

AMSIEJUS Antanas, 70 metų,

mirė Liepos 11, Cleveland, Ohio. (Navikų k., Suvalkijos).

Amerikon atvyko 1899 metais.

JUSKEVIČIUS Kazimieras, 67 metų,

mirė Birž. 22, Montreal, Kanadoj. (Šyškų km., Alytaus par.). Iš Lietuvos išvykęs 47 metai. Kanadoje gyveno 38 metus.

MASAITIS Antanas, 64 metų,

mirė Liepos 11, Detroit, Mich. (Zubrickų k., Kauno val.).

LUOBIKIENĖ Marė, 52 metų,

mirė Liepos 10, Detroit.

DANISEVIČIUS Juozas F., 55 metų,

mirė nusižudydamas Liepos m., Waterbury, Conn.

VAICEKAUSKAS Jonas, pusamžis,

mirė Liepos 9, Chicagoj. (Telsių ap., Tverių p.) Amerikoje išgyveno 33 m.

VAILIONIS Vincas, mirė Liepos m., Shenandoah, Pa.

JUSINSKAS Antanas, buvęs šio miestelio mayoras, mirė Birž. 27, Mt. Carmel, Pa.

MASIULIS Antanas, 45 metų,

mirė Liepos m., Waukegan, Ill.

BARDAUSKAS Stasys, 70 metų,

mirė Liepos 3, Waukegan, Ill.

MIKALAJUNAS Kazys, 61 m.

mirė Liepos 7, W. Emdeston, N. J. (Joniskelio par.). Amerikoje išgyveno 34 metus.

GAIDUKEVIČIUS Zigmas, 42 m., mirė Liepos 7, Worcester, Mass.

PANGONIS Martinas, mirė Liepos m., Mahanoy City, Pa.

MASALSKIS Laurinas, 21 m., mirė Liepos m., Shenandoah, Pa.

STASIULAITIENĖ Anelė, mirė Liepos mėn., Minersville, Pa.

GAIDIS Petras, mirė Liepos 8, Brooklyn, N. Y.

PETRAUSKIENĖ Anelė (potevėis Kriaciūnaitė), mirė Liepos 7, Linden, N. J.

STAKELIUNAS Edmundas, 9 m., mirė Liepos 8, Newark, N. J.

ZĖGMONT Mykolas, 57 metų,

mirė Liepos 7 d., Chicagoj. (Raseinių ap., Gudiskės p.). Amerikoje išgyveno 35 m.

OBELIENIS Antanas, mirė 3 Liepos, Wilkes-Barre, Pa.

SOVINSKIS Benjaminas, mirė Liepos 2, Nanticoke, Pa.

MATULEVIČIENĖ Marė, mirė Birž. 7, Granville, Ill.

SKATIKAS Nikodemus, mirė Birž. 15, Youngstown, Ohio.

VISNIAUSKIENĖ Aurelija (Bakevičiūtė), 68 m., mirė Birž. 29, So. Boston, Mass.

LAUCYTE Eleonora, 44 metų,

mirė Liepos 10, Mineola, L. I., N. Y.

MILKINTAS Jonas mirė Liepos m., Gary, Ind.

JUREVIČIUS Vincas, 60 metų,

mirė Liepos 18, Gary, Ind.

MISIUNAS Jonas, pusamžis,

mirė Liepos 20, Chicagoj. (Daugeliškių p., Urvelių k.) Amerikoje išgyveno 30 m.

PELIKSA Juozas, pusamžis,

mirė Liepos 22, Chicagoj. (Kaltinėnų p., Drutunų k.).

SUMANSKIENĖ Amilija, 65 m., mirė Liepos 15, DuBois, Pa.

ALELJUNAS Antanas, mirė Liepos 3, Wilkes-Barre, Pa.

ZULIUS Vincas, mirė Liepos 3, Falls, Pa.

MILIAUSKIENĖ Pranė, mirė Liepos 9, Mahanoy City, Pa.

JAKUBAUSKIENĖ Marė, mirė Birž. 21, Mahanoy City, Pa.

SIBULSKIENĖ Jieva, mirė 19 Liepos, Exeter, Pa.

MICKIENĖ Ona, mirė Liepos 11, Swyersville, Pa.

WYOMING KLONIS

UZMUSĖ LIETUVI. Liepos 23, anglies kasykloje užmušė Stasį Grušką. Nelaimė ištiko uolai nukritus ant jo, Saporito Coal Co., Exeter.

S. Gruška gimęs Larksville, Pa., buvo 30 metų amžiaus; paliko žmoną, sunų, taipgi tėvus ir brolius. Palaidotas per Lietuvius Sv. Kazimiero parapiją Pittston, Pa.

Kuomet viskas eina skubotai darbuose tai ir nelaimių bėda daug. Kasyklose sužeidimų bėda po keltą kasdien.

J. J. Nienjūs.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Akrone kaimynas gavo laišką iš Chicago kad buvusis biznierių J. Vertelis susirgo ir randasi Chicagoje ligoninėje (sanitoriume). Taipgi kad mirė Vertelių sunas karys Benis, kuris buvo įstojęs Amerikos kariuomenės savanoriu ir pasiekęs viršolius laipsnio. Jo lavoną parvežė Chicago ir tėvai palaidojo Gegužės mėnesį, Sv. Kazimiero kapinėse; pamaldos atsibuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Verteliai ilgus laikus gyveno Akron, turėjo biznį prie buvusios Lietuvių Sv. Petro bažnyčios, prie Birutės gatvės. Jie buvo ilgus laikus ir Dirvos skaitytojai bei rėmėjai.

Nuo Akrono Lietuvii reiskiamie p. Vertelienė užuojautą netekus sunais ir dabar sergant jos vyru.

Kalnas.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALE VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnaviną įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Naujoje Vietoje

Nikodemus A. Wilkelis

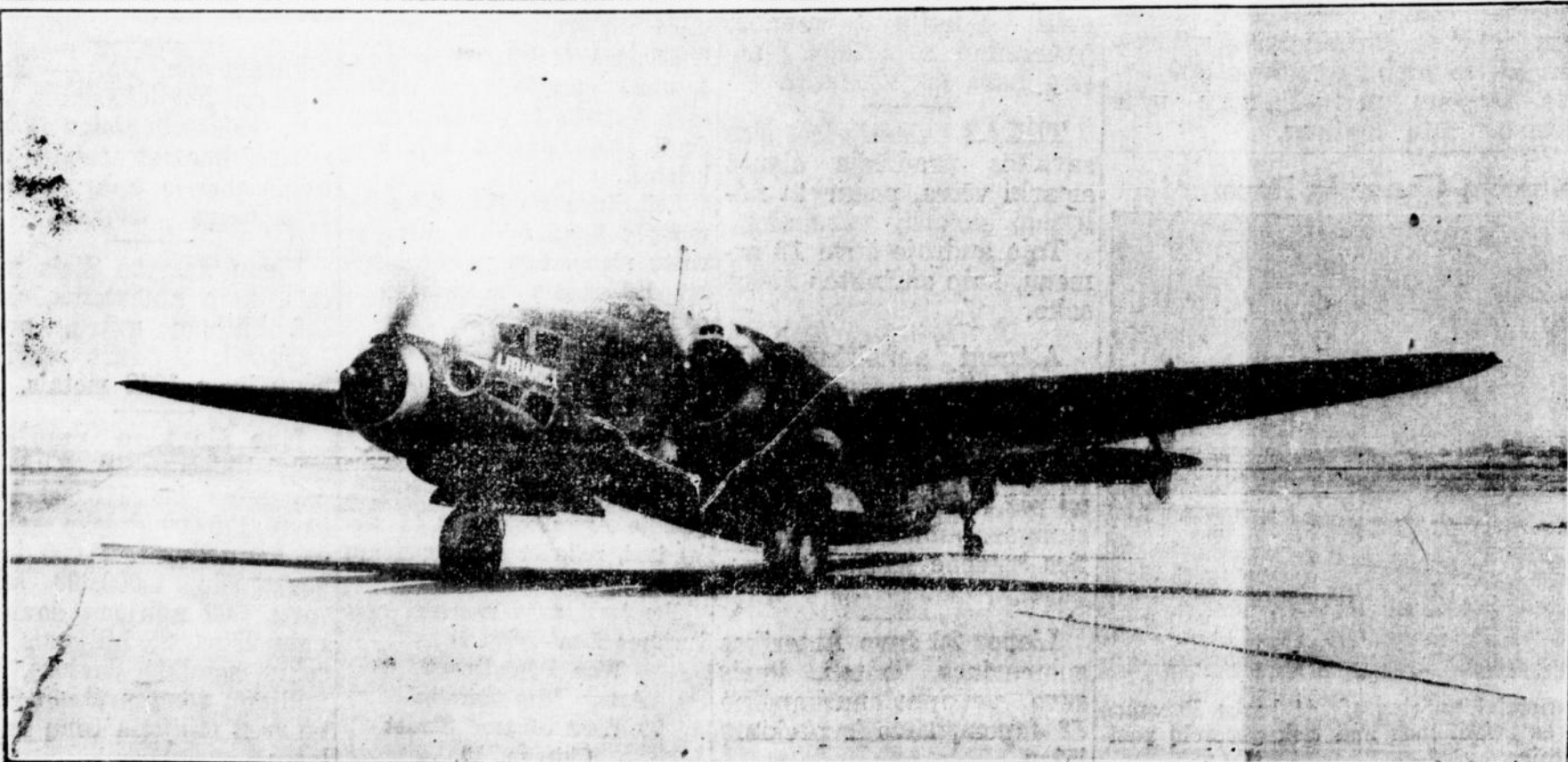
Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoj, moderniniai įrengtoj nuosavioj vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —

Jungo Nevilksim!

Paskutinis žodis del Bernavimo Lenkams

Lenkų Iškraipytų Faktų Pateikimas Spaudai. — Tautinės Ambicijos Nebuvimas. — Kodel Grinys, Pakštas ir Jų Sėbrai Šunuodegiauja Lenkams. — Laikas Geros Valios Tautiečiams Krištiškai Pažiūrėti į Faktus, ir Lenkų Emisarus Nuvyti Šalin.

Kai p. K. Jurgėla spaudoje iškėlė bendradarbiavimo su Lenkais klausimą, nurodydamas kad mes turime užmiršti praeitį ir eiti dabar išvieno, ne be kartėlio jausmo buvau priverstas ir aš tuo klausimu pasisakyti. Buvau priverstas priminti Lenkų skriaudas Lietuvai ir jų niekšybes. Nurodžiau kad nei Lenkų vyriausybė, nei Lenkiškoji visuomenė nėra linkus suprausti praetis klaidų ir kaip anksčiau taip ir dabar slaptesniu ar atviresniu keliu galvoja apie Lietuvos ar jos dalies prijungimą prie Lenkijos.

Į tai susilaukiau p. Jurgėlos "Paskutinio žodžio del bendradarbiavimo su Lenkais". Naujame savo atsakyme p. Jurgėla gieda seną giesmę: reikia broliautis su Lenkais ir tiek. Kodel, kokia iš to mums nauda, jis nepasako. (Bendradarbiaukime, girdi, su Lenkais ir tiek. Bus gerai! Kas gerai, vėl nepasakoma. Vietoje aiškios dėsimo, kaž kokios sentimentalios, Lenkiškumu dvelkiančios deklamacijos.

Bet kai kur jau pertoli nueinama. Ponas Jurgėla nurodo: "...Lietuva, kuri savo nepriklausomybės teises paremia tautų apsisprendimo dėsniu, kratėsi ir kratosi tą dėsni priitaikyti Vilniuje". Šitoks pasakymas, pirmą pirmiausia, parodo kad p. Jurgėla labai maža teapaspazina su Vilniaus klausimu. Teisingo plebiscito Vilniaus krašte, pirmoje eilėje, nenorėjo Lenkai. Kai 1921 m. Tautų Sąjungos Taryba pasiūlė Vilniaus klausimą išspręsti plebiscitu, ji pareikalavo kad Lenkai iš Vilniaus krašto išvestų savo kariuomenę; Lenkų kariuomenės vieton turėjo atvykti iš neutralių kraštų surinkta kariuomenė (Švedai, Norvegai ir tt.). Su šiuo siūlymu Lenkai nesutiko. Jie bevilyjo plebiscitą Vilniaus krašte praversti tokiu keliu kokių buvo praversti vadinamo liaudies seimo rinkimai Lietuvoje 1940 metais bolševikams okupavus Lietuvą: Lenkų kariuomenės neišvedė iš Vilniaus krašto. Kaip bolševikai žinojo kad sau palankų liaudies seimą jie tegali išrinkti užtvindę kraštą savo kariuomene bei GPU, taip ir Lenkai Vilniaus nubalsavimą Lenkijai temokėjo garantuoti Lenkiškos kariuomenės ir Lenkiškos administracijos pagalba. Aiškus dalykas kad su tokiu "plebiscitu" negalėjo sutikti ir nesutiko ne tik Lietuva bet ir pati Tautų Sąjunga.

Tat štai kaip buvo tikrovėje su tautų apsisprendimo dėsniu taikymu Vilniaus krašte. Bučiau labai dėkingas gerbiama p. Jurgėlai kad jis prieš pateikdamas spaudai Lenkiškus plepalus bent ateityje pasiskaitytų jei jau ne platesnę dokumentacinę literatūrą tai bent šapokos "Lietuvos Istoriją". Tiek del faktų tikrumo.

Tačiau yra ir antra, žymiai svarbesnė šio klausimo pusė. Tai tautinės savigarbos, tautinės ambicijos pusė. Kaip p. Jurgėla, Lietuvis ir dar savanoris, iš viso drįsta ne tik pagalti bet net gvildinti spaudoje plebiscito del Vilniaus, del sostinės, galimumus? Kur jo, Lietuvis, ambicija, kai jis, kaip argumentą bendradarbiavimo su Lenkais nauda, patei-

kia faktą kad, girdi, Lenkai (pagalvokit tik koks kilnaširdiškumas!) "pripažysta kad Vilniaus ginčas nėra baigtas". Aš esu tikras kad jei p. Jurgėla savo Lenkiškiems partneriams pasiūlytų ne tik Varšavos, bet dargi net Krokuvos priklausomumo klausimą išspręsti plebiscitu (sakykim tarp Vokiečių ir Rusų; apie Lietuvius aš nekalbu, nes jie į šiuos miestus pretenzijų neturi), tai pastarieji šio p. Jurgėlos žingsnio tikrai nepalaikytų kurtužišku. Galima galvoti apie plebiscitą del kokių ginčytinų pasienio ruožų, bet mintis apie savos sostinės plebiscitą yra tolygi paties savęs apsispyjau-dymui.

Pereituose savo straipsniuose esu nurodęs kad bendradarbiauti ar palaikyti šokių-tokių santykius su Lenkais principu galima, bet su sąlyga kad Lenkai parodytų savo gerą valią, viešai pareikšdami gerbią Lietuvos integralumą, atsisakę nuo bent kokių pretenzijų į Vilnių ir Vilniaus kraštą, ir tt. Taip pat nurodžiau kad šitaip pasielgti jie turėję eile puikiausių progų, bet jas vis paspraileidę pro šalį, o kelis kartus net "po senovei" užacentavę savo nedraugingumą Lietuvai. Tat kam gi viso šito akivaizdoje pakartotinai kalbėti apie bendradarbiavimą su Lenkais, kurs, aiškus dalykas, tėra Lietuvos vardo teršimas?

Kad galėtume aiškiau atsakyti į šį klausimą, padarykime porą teoretinių ekskursijų. Jei mes turėtume savo vyriausybę in exile, Lietuvos laikysena Lenkijos atžvilgiu būtų apibrėžiama mūsų vyriausybės. Lenkijos vyriausybė in exile, kitos pusės būtų respektiviai lygiateisiais kontragentais. Nesant Lietuvos vyriausybės in exile, logiškai išplaukia kad atitinkamas Lietuvos-Lenkijos santikiavimas tegalėtų vykti per tebeegzistuojančias Lietuvos pasiuntinybes ir konsultatus iš vienos pusės ir Lenkiškas ambasadas bei pasiuntinybes ir konsultatus iš kitos pusės. Tačiau šito nėra, santikiavimas vyko ir vyksta tarp tų žemesnių Lenkijos valdininkų iš vienos pusės ir Pakšto, Griniaus ir kitų cecilikiškų katalikiškų "nezaliežnikų" iš kitos pusės. Ponas Jurgėla, kaip matyti, yra jų spaudos atstovas.

(Nuo Dirvos Redakcijos: Labai nuostabu kad tula mūsų dos dalis, kuri vadinasi net tautine, duoda jo klaidinančius rašiniamis vietos savo skiltyse.)

Kodel gi Lenkų diplomatiniai agentai ir konsulai neieško santikių per Lietuvos pasiuntinybes ir konsulus, o pasirenka "nezaliežnikų" saujelę su pp. Pakštu ir Griniu priešakyje? Ogi delto kad jie nenori teisingo ir rimto bendradarbiavimo su Lietuviais, o teturi Lietuvą įžeidžiančius pasiulymus, kaip pav. Vilniaus klausimo išsprendimą plebiscitu ir kitus dar blogesnius dalykus.

Už tokį klausimo pastatymą Lietuvos pasiuntinybės ir konsulai Lenkiškiems emisarams parodytų duris. Jie tą žino. Todel jie šito kelio net nemėgina. Kitas dalykas su pp. Pakštu, Griniu ir jų sėbrais. Jie mieliai prisiima Lenkų pastumdėlių rolę, bi tik jie juos "pripažinti". Kuo pripažinti? Žinoma, ne Lietuvos vyriausybę in exile, ne kokiu "laisvųjų Lietuvių komitetu", bet išviso "kuo nors".

Zvilgterėkim į netolimą praeitį. Katalikai su cecilikais, nevengdami suktybių, suorganizavo "Lietuvos Piličių Sąjungą", iš kurios išsiriti "Lietuvių Tautinė Taryba". Neilgai truko, ir šis samburis ėmė save traktuoti suvereniniu, nuo nieko nepriklausomu organu. Pradžioje jie rado daug užgrymo tiek katalikiškoje, tiek cecilikiškoje spaudoje. Bet kadangi dirbti jie tingėjo ir nemokėjo tai, laikui bėgant, net ir katalikų su cecilikais buvo užmiršti ar primiršti. O apie tai kad kas nors juos pripažinti "kuo nors", ir kalbos nebuvo. Bet štai akiai vištai grudas! Kokie ten trečiaiečiai, ketvirtiečiai Lenkų valdininkai pripažysta pp. Pakštą, Grinių ir jų sėbrus savos rusijos Lietuvos atstovais.... Na tai tie ir apsalio. Ir kaip neapsalti. Tiek jie praeityje stengėsi, tiek strikšėjo, prakaitavo, o jų kaip niekas nepripažysta, taip nepripažysta. Iš desperacijos vieną kartą Grinys su Pakštu net pasibučiavo. Na, mano, dabar tai jau mums turės "pripažinti". Bet ne. Vienas kitas susirinkimo dalyvis šyp-telėjo, vienas kitas per burnos kraštą nusispjovė, o "pripažinimo" kaip nėra taip nėra.

Na, palaukit. Nepripažysta mus savięji, pripažins sveltieji. Ir pripažino. Pripažinimo kaina — Lietuvos ir sąvės pačių apspjaujimas. Taip, p. Jurgėla, turi aliuro kitus džentelmenais ir nedžentelmenais klasifikuoti, bet pats prisiimi Lenkų pastumdėlių spaudos agento rolę. Bent dabar turėk drąsos ir ambicijos.

Amerikos Kareiviai Pratimuose Pajuryje

Vaizdas iš Amerikos kareivių manevrų priešų puolimui išipis į krantą. Šie daro pratimus pavandenyje Camp Edwards, Mass.

L. V. S. SUVAŽIAVIMO ĮSPUDŽIAI

Lietuvai Vaduoti Sąjungos suvažiavimas, Liepos 4 dieną, Clevelande, mano sieloje sukėlė gilų įspūdį. Pakėlė mano jausmus naujan, aukštąn laip-snin. Atnaujino jau gerokai apmirštą praeitį. Tai jaunystės dienas Lietuvoje, tą begalę šventą Tėvynės meilę. Pažadino tą ugnį kuri degė, anais laikais, del savo žemės, savos pastogės, savų žmonių.... Kada sieloje degė jausmas: Šalin visoki tautos parazitai, niekšai! Čia mano, čia mano amžinai pamylėta šalis, iš kurios gavau pradžią ir pačiai savo gyvybei. Tai neapkalnuojama brangenybė, laimė, garbė, malonė, viltis, gyvenimas!....

Klausydavome tada Lietuvos mokytojų, aukštų valdininkų ir paties Lietuvos Prezidento kalbų. Jos buvo aukštos moralės, keliančios bręstancią sielą į aukštesnius pajutimus, pakilimą nuo kasdieninių reikalų.

Bet gyvenimas ne visada žmogui duoda tą ko jis nori ir siekia. Kartais pasuka jo žingsnius į kitą pusę, kitan keliu. Laimėn ar nelaimėn.... Taigi, gyvenimas pasuko ir mano žingsnius kiton kryptin. Buvo laikai kada maniau jog nelaimėn, dabar jau rodosi atvirkščiai.

Reiškia, reikėjo palikti savięji ir sava, taip labai mylima, šalėlė Lietuva. Daug nakty nemiegota: Svajota, grau-dintasi, verkta.... Kurta eilė-raštukai, straipsneliai sielos nuraminimui....

Bet kaip koks medelis, siela

Pasakyk: "Nenorėjau blogo, bet paklydau; matau savo klaidas, ateityje jų nebedarysiu". O saldžiai tauškėti mokantiems Lenkams atrėžk: "Jūs Lietuviškų žemių grobikai, priesaikinėjau laimėjimui ir veidmainiavimui neparodysit tikros atgailos net kalbėti su jumis man šlykštu. Šalin iš mano akių!"

Šitaip pasielges, atitaisytum žałą kurią padarei savo nevykusiais straipsniais.

Kazimieras Rimvydis.

AUKOS NOREM'O KNYGAI 'TIMELESS LITHUANIA'

Aukos ir prenumeratas knygai siųskit adresu: LVS Centras, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Jūsų Vardas Dar Tilps Knygoje — Skubėkit Siųsti Savo Auką

aprupins tik Kongresmonus, Senatorius, diplomatus, redakcijas didelių laikraščių, universitetus ir tt.

Draugijos, klubai, kuopos ir pavieniai prašomi dar paskubėti prisijusti savo auką arba užsakymą knygai, jūsų vardai ir aukos dar spės būti patalpintos knygos leidėjų sąrašė.

Prisiminkite šitą: Dr. Norem'o knyga "Timeless Lithuania" yra tai istorinis žingsnis Amerikos Lietuvių pagelbėti savo senajai tėvynei jos nelaimės valandoje.

Išskyrus delegacijos nuvažiavimo pas Prezidentą Rooseveltą, Amerikos Lietuviai nėra padarę kito naudingo žygio Lietuvos vadavimo atžvilgiu.

Savitarpinėmis peštynėmis tik kenkė Lietuvį vieningumui; straipsniais spaudoje kūrė rašė ir "mokino" Amerikos valdžią nieko nepasiekę; savo rezoliucijomis pasiūstomis vienai kitai įstaigai Washingtono ar kitur kur nesuinteresuoto nei tų asmenų nei kitų žymių Amerikos politikos vadų apie Lietuvos reikalą.

Knyga "Timeless Lithuania" gi nupasakoja Amerikonams suprantama gražia Angliška kalba KUR ta Lietuva yra ir KAS ta Lietuvių tauta. Nupiešia garsią mūsų tautos senovę, kaip Lietuviai valdė Rusus; nukariavo Totorius ir kryžiuočius ir buvo didelė Rytų Europos galybė.

Knyga nusakoma Lietuvos sumažėjimą, bet taip pat Lietuvį nepakentimą Rusų carų priespaudos ir galutinai atkovojimą sau Nepriklausomybės 1918 metais.

Apsako Lietuvį mažos valstybės gražų kilimą, turtėjimą, išvystymą prekybos su visuo pasauliu — iki 1940 metų. Apie tokią tautą Amerikiečiai noriai skaitys ir pripažins ją verta būti Nepriklausoma ir Laisva vėl!

Knygos tikslas — ir jos leidėjų, Lietuvai Vaduoti Sąjungos, užsibrėžimas — yra kad per tą knygą labiau pažinę ir pamilę tokią drąsą, narsią tautą ir jų gražią šalį, Amerikos valdžios vadai užtarytų jos laisvės bylą ir, laikui atėjus, rūpintųsi vėl grąžinti jai lygias teises pasaulyje, greta kitų valstybių.

Toliau — svarbiau: Dr. Norem'as atskleidžia savo knygoje apie Nepriklausomos Lietuvos Respublikos santikius su savo kaimynais, apie pradėtą kaimynų įieškoti priekabas į Lietuvą: Lenkų Ultimatumas (plačiai aprašoma ir Vilniaus pagrobimas per želigovskį); Nazių bruzdėjimas prieš Lietuvą, Klaipėdos atplėšimas; Sovietų siulymasis su draugiškumo ir nepuolimo sutartimis, Lenkiją užpuolus Vilniaus grąžinimas, — bet toliau ir pačių Sovietų užpuolimas Lietuvos, okupavimas jos, ir tt. ir tt.

Šie knyga susižavės Lietuvis profesionalas, veikėjas, jauni-mas, kas tik moka Angliškai skaityti. Ją verta nupirkti ir padovantoti geriems Amerikonams ir kitataučiams draugams ir pasilaikyti savo šeimoje jaunajai gentkartei paskaityti.

Draugijos, kuopos privalo ta knyga arupinti savo miestelių, miestų knygynus, mokyklų skaityklas, žymesnius valdininkus, valstijų senatorius ir seimelių narius. Lietuvai Vaduoti Sąjunga

Todel, pinigai reikalingi parėmimui knygos išleidimo kad LVS galėtų tą savo užibrėžimą praversti iki galo be nuostolių.

Kurie prisijūs \$5 ar daugiau gaus sau knygą ar knygų su-lyg pageidavimu.

Aukos siųskite adresu: LVS CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Oaugiau Stambių Aukų iš Placios Amerikos Patriotų Lietuvių

IS CHICAGOS

Progress Printing Co., per A. D. Kaulakį, Chicago \$50.00
Justin Mackiewicz 25.00
Mr. & Mrs. Jos. Miksis 5.00
Veronika Pilsuckis 5.00
A. P. Pushis 5.00

IS DETROIT, Mich.

V. Markuzas prisuntė aukas \$26 šių Detroitiečių:
Juozas Tumas 5.00
Petras ir Matilda Bartnik 5.00
Veronika Barkauskienė 5.00
Motiejus Mozuras 5.00
Jurgis Vaškevičius 5.00
V. Marozas 1.00

IS BALTIMORE, MD.

Marė Milunaitienė prisuntė \$15 šių Baltimoriečių:
Mrs. Rose Sinush 5.00
Mr. & Mrs. F. Dutkavičius 5.00
Peter Sinush 5.00

IS CLEVELAND, O.

Edward G. Schultz 5.00
St. Zelenekas 5.00
LKRSA 50 kuopa 5.00
Antanas Zdanis 5.00
Jonas Armonas 5.00
Jonas Jurgelis, Jr. 5.00

IS WORCESTER, MASS.

J. Dvareckas, Lietuvai Remti Dr-jos pirmininkas, prisuntė \$15:
Lietuvai Remti Dr-ja 10.00
J. Dvareckas 5.00

IS KITŲ KOLONIJŲ

I. G. Hollish, Akron, O. 10.00
(\$5 knygai, \$5 LVS)
Kun. K. Urbanavičius
So. Boston, Mass. 5.00
Juozas Jakimavičius
Philadelphia, Pa. 5.00
Juozas Gustis
Philadelphia, Pa. 3.00
(pirmaiau davė \$2)
J. Zaida, Brooklyn, N. Y. 5.00
P. C. Salus,
Brooklyn, Mass. 5.00
Mrs. Antonina Urbonas
Dayton, Ohio 5.00
John Petrauskas
Springfield, Ohio 5.00
K. Griepelis
So. Superior, Wis. 5.00
Vincas A. Klimas nuo
Conn. Lith. Catholics 5.00
Mr. & Mrs. Anthony
Abovas Scranton, Pa. 5.00
Marė Vidikauskienė,
Philadelphia, Pa. 1.00
B. Gramba iš Ambridge, Pa.,
prisuntė šių:
Adomas Urbonas 1.00
Kaz. Geguzienė 2.00

Skaityk Amerikos

'Lietuvių Naujienas'
Mėnesinis žurnalas, 24 pusl.
Metams tik 50c. (45)
LIETUVIŲ NAUJIENOS
822 N. 6 St. Philadelphia, Pa.

Pagelbėkit išleisti Dr. Owen J. C. Norem knygą

TIMELESS LITHUANIA

KNYGA IŠEIS ANGLIŠKOJE KALBOJE 300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA SIŪSKIT SAVO AUKĄ ŠIADIEŲ

Kas duos \$5.00 ar daugiau gaus vieną knygą

Gyvename labai svarbų metų, esame gal išvakarėse to rytojaus kada bus svarstomas, o gal jau ir sprendžiamas, mažųjų kraštų likimas, taigi ir Lietuvos buitis. Bukime pasiruošę jį sutikti talkoje. Tegul laiku gauna Angliškai kalbanti visuomenė tikrą Lietuvos nušvietimą. Dr. Norem'o knyga puikiai atitinka tą skubų uždavinį. Ji suras Lietuvai daug draugų, stojančių už Lietuvį tautos bylą.

Lietuvos priešai yra prirašę ir dar teberašo apie ją visokių neteisybių. Jie siekia, suklaidinę pasaulį, pakirsti pasitikėjimą Lietuvį tauta. Tokios piktos li-

teratūros yra paskleista visuose kraštuose. Mums reikia kovoti su ta piktybe, tiesa kovoti prieš melą, parodyti Lietuvą tikroje šviesoje, parodyti kokia ji išties yra buvus ir kokia dabar yra. Tokios šviečiamosios literatūros dar labai maža teturime. Reikia jos daugiau. Del to kiekvienas spaudos žodis, rimtai aprašęs Lietuvį tautą ir mūsų gimtąją šalį yra mums labai brangus.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Marijona Sims.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)
Rašo Vyt. Širvydas.

Kaip Skiepyta "Fašizmas"

Kaip iš spaudos pranešimų matyti, socialistai ir katalikai, kurie prieš kelis mėnesius New Yorko suvažiavime, susimėję į Amerikos Lietuvių Tarybą, glėbiavosi ir katalikai vada leido cicilikams savo nesvarbius zubais laizyti-bučiuoti save, rengia konferenciją. Kita svarbi Amerikos Lietuvių organizacija, taip pat veikianti Lietuvos reikalais, Lietuvai Vaduoti Sąjunga, — į šią konferenciją nebuvo kviesta.

Tautinei visuomenei pranešame kad suprastų skirtumą tos konferencijos nuo visuotinio Amerikos Lietuvių seimo, kokis galėtų būti suauktas bendrai, visų srovių susitarimu, reikalui priėjus.

Ši katalikų-cicilikų šaukiama konferencija Pittsburghe, ar ji bus didelė ar maža, yra grynai socialistų-katalikų vadų srovinis suvažiavimas, nors jie jame kėsinsis kalbėti ir "visų" Amerikos Lietuvių vardu.

Šiai konferencijai šaukti tikros priežasties nebuvo, ką pareiškė nekurių ir katalikų veikėjai ir laikraščiai. Šios konferencijos rengėjai nesiskaito su Lietuvos Prezidentu, bet pripažįsta tokius tipus kaip Grinius, Pakštą ir kitus, kurie jieško unijų su Lenkais.

Konferencija, kiek žinoma, ir toliau turės tikslo su Lenkais tartis ir bendradarbiauti, ko mes tautininkai niekada nedasileisime — Lietuvos neparduosime.

Si konferencija yra daugiau tik trukdymas busimo kokio nors visuotinio, bendro visų Amerikos Lietuvių darbo Lietuvos vadavimui.

Pareiškiami taip pat kad šioje konferencijoje sandariečiai atstovaus tik save, ne tautininkus ir ne visą tautinę srovę.

MUSSOLINI, Italijos sustiprintojas, kuris per 21 metų valdymo Italiją išdidino, ir pats pagaliau, susidėjęs su Hitleriu jau privedė prie pražūties kranto, tapo iš Italijos vyriausybės vadovybės pašalintas. Jo vietą užėmė Maršalas Pietro Badoglio, 71 m. amžiaus kariautojas. Italija smarkiai krypta prie baigimo karo, ir gal but, išgelbėjimui savo padėties, dar bando su alijantais derėtis ir kokias nors sąlygas statyti, tačiau šie ir toliau stato reikalavimus Italijai pasiduoti besąlygiškai arba likti visai sunaikintai.

Šioms kelioms dienoms paaiškės kas su Italija nutiks. Su Mussolinio išnykimu iš scenos prasidės ir rimas Hitlerio "Europos Tvirtovės" sienų iš vidaus. Alijantai tas sienas iš lauko jau lengvai išgraus.

ROMOS bombardavimas primena senus laikus, kada Europos krikščionys ėjo, per porą šimtų metų, vaduoti šventąjį Miestą Jeruzalę iš netikėlių. Dabar tik skirtumas tas kad Romą bombarduojant alijantai nori priversti Italus baigti karą ir tuomi palengvinti alijantams nugalėti tikrąjį Europos netikėlį Hitlerį, kuris sumušė visas priežastis šiam pasauliniam karui.

Kiek ilgai Italai laikysis negalima net spėjimų daryti. Ar aina kokios slaptos derybos tarp Italijos ir alijantų nežinia, ir ar verta su Italija derėtis, kuomet reikalinga ją tik sumušti ir Mussolinio fašizmą sugriauti gavimui Italijos žmonių draugingumo — tai klausimai kuriuos kas nors sprendžia. Šitaip esant, reikia svarstyti kiek Italijos žmonės nori alijantų draugingumo, kada jų didelė imperija nušluota nuo žemės skritulio ir likęs tik vienas vienas pačios Italijos bato pavidalo pusiaušalis jau atakuojamas.

Į Roosevelt-Churchillo raginimą pasiduoti, paskelbtą prieš keliolika dienų, Italų fašistų spauda atsako jog pasidavimas Italams dabar negalimas dėl to kad jiems nieko neliktų kaip "tik akys verkimui".

Tas atsako į virš paminėtą pareiškimą kad jie, norėdami prarasti savo imperijos, kurią buvo išdidinę Afrikoje, nori ilgai kariauti tikėdami kokių nors pasulymų. Bet Mussolini jų nesulauks iki jis tą šalį vadovaus.

NEKURIE spaudos žmonės skelbia kad United Nations — apie 30 valstybių sudaranti kariaujančią prieš Ašį sąjungą, turėtų būti pasiruošusios gelbėti ir maitinti apie 160 milijonų žmonių nuo dabar ir iki pabaigai kito meto. Tai yra žmonės tų šalių kurias alijantai atkariaus ir išlaisvins iš po Hitlerio priespaudos.

Tačiau netiksliai kalba tie kurie sako kad United Nations turės pasirūpinti tų šalių maitinimu. Nuoga tikrėnybė yra tai kad United States arba mūsų didžioji Respublika turės ne tik rūpintis bet ir maitinti tų šalių žmones, nes visa maitinimo našta puls ant Amerikos.

United Nations narijai yra ir Lenkija, ir Rusija, ir Prancūzija ir kitos mažesnės šalys, bet jos pačios yra Vokiečių parbloktos, nieko neturi ir negreitai turės, — visos tos United Nations laikosi įsikibusios Dėdei Samui įskvermus ir nori gauti maisto ir visko, kiekviena sau, ir tuojuo, dabar.

Amerikos žmonės jau dabar, dar nepradėjus maitinti atkariautas ir išlaisvintas šalis, turi diržus susiveržti daugiau, nes didelė dalis maisto atitenka Rusijai, kuri viena turi apie 175 milijonų alkanų žmonių — daugiau negu tie 160 milijonų kurių maitinimas dar tik projektuojamas — ir projektuojamas Dėdės Samo dideliais kišeniais.

•AMERIKIEČIAI pirmiau numesdami atšipusias skustuvų gelažtikes per metą numesdavo sunaikinimui po 3000 tonų geriausios rusies pieno.

centracijos stovykloje savo nepasitenkinimą reikšdavo, bet karčiamoje, prie alaus kaušų!

Jau Klaidinėja

Iš Maskvos direktorių protavimo "linijai" nebegaudami, mūsų bolševikai jau pradeda klaidžioti. Vilnis, pavyzdžiui, rašo: "Mes esame giliai įsitikinę kad pamatinė Sovietijos stiprumo priežastis yra jos socialistinėje santvarkoje".

Stalinas gi tiki kad tas stiprumas tai istoriniame Rusų liaudies patriotiškume ginti savo tėvų žemę. Tą patriotizmą jau keli metai Stalinas auklėja, pirma iššaudęs visus tarp-tautinius socializmo kurėjus, prie kurių pridėjo ir Lenkijos Žydus Alterį ir jo draugą.

Vilnis toliau sako: "Tik socialistinėje santvarkoje pagrindinis du galėjo išsivystyti tokia pajėga kaip raudonoji armija".

Ta armija aną dieną pasauliui paskelbė, jei antro fronto "ne socialistai" Anglai ir Amerikoniai nepadarys tai Vokietija nebus sumušta. Ne socialistinė Anglija viena atlaikė Vokiečių blitzą, kada socialistinė Sovietija "neutralavo" su Berliu.

Daugiau—Mažiau

"Amerikos Lietuvių Katalikų Darbai" knygoje priskaitoma Amerikoje 324 Lietuviai kunigai. Tautiniu atžvilgiu, tačiau, jaučiasi, tie 324 kunigai mažiau nudirba negu seniau pirštais suskaitomi mūsų kunigai, kurių tarpe prasikišdavo tokie kaip Žilius, Milukas, Kemėšis, Kaupas, Sutkaitis.

Dabar daugiau galvų, bet darbo mažai.

Štai Jau ir "Fašistas"

Per Niunkas ir Starobinas, per Cvirkas ir Giras, mūsų kairieji Lietuvos Prezidentą A. Smetoną vadino "fašistu" ir "Berlinui pasidavusiu". Tokiu būdu net akis pasikrapštėme pastebėję bolševikų Vilnyje kito Paleckinio komisaro, J. Šimkaus straipsnį apie Kubiliuną. Ten šis generolas nuvaizduojamas kaip 1934 metais pasidavęs naziams. O žinote ką "Berlinui pasidavė" ir "fašistai" Smetona ir Kubiliunas padarė? Nagi šmukštikiško šimkų kalėjiman, ir vyrukas ilgai pavginavo iki šien išsilaisvino.

Už tokius "atidengimus", kažin ar Niunka nenikuos šimkų į Sibirą? Juk tai gadinimas bolševikų propagandos!

AK PASAKYKITE!

Ak pasakykite, Ponai Didieji, Kodėl šį pasaulį toks kerštas užliejo? Ak pasakykite, duokit suprasti, Ko trokšta Valdovai, ką nori surasti?!

Ar jieško aukų niekados jiems žadėtų, Ar vardo garsaus, kad per amžius skambėtų?

Ar trusą žmonijos paglemžti, išrauti Ir pėdsakus savo krauju apiplauti?

Ak pasakykite, dryskit kalbėti, Kam ėmė pasaulis iš skausmo merdėti, Kad kudikio akys džiaugsmu nenušvinta, Kas gal patiekt mums atsakymą rimtą?!

Kapsų Aguona.

Detroit, Mich.
Liepos 10, 1943.

VĖLINĖS PRAEJO

(Vacys Šiugždinis)

Senai jau užgeso žvakučių liepsnelės, Ir maldos, ir raudos, ir giesmės pradingo, Naktinė tyła kapinyne apsupo — Pažadintos vėlės sumigo....

Tylu... Kartais vėjas, gudžiai sušlamėjęs, Lapus geltonuosius iš miego išblaško, O šie, suvirpėję, rasu po rubiną Į šaltą purvyną ištaško....

Dr. Vincas Pietaris

ALGIMANTAS

(Tęsinys iš pereito nr.)

Bet viskas buvo veltui. Kiekvienas pasikėsinimas paimti pilį baigėsi jiems nelaimingai. Plėšikai tikėjosi jog visų jų nepasisekimų priežastis — senis Norkunas, prityręs kareivis. Delto laukė jo mirties visu nekantrumu. Ir kada garsas apie jo mirtį pasklido po girias plėšikų tarpe, jie ryžosi nors sykį pabaigti su jais nemėgiama piliimi.

— Pirmiausia, reikia parinkti tinlamas vadas piliai užpulti, — kalbėjo beveik vienu žodžiu labiau prityrę plėšikų tarpe.

— Reikia ir pulką surinkti nemažą, — patarė dauguma, kuomet susirinko jų nemažai pasišnekėti.

— Ot, jau buta kalbų, — priešginiauo Kersis, vienas bjauriausių plėšikų. — Erdvilas, dabartinis pilies valdovas, dar visai jaunas vaikiškas nenumano nieko apie kareivių reikalus. Jo vyrų pulkas visai menkas. Užpulkite tikrai umai ir viskas bus bematai atlikta. Pamatysit!

— Ir tu pirmas eisi į pilį? — paklausė Sukė.

— Tai dabar! Vis tikrai aš! Bus kam ir be manęs! — atkiro Kersis. — Ak eičiau ir aš, kad nebūčiau andai susitrenkęs ranką.

— Ar nesutrenkei tikrai tu ką kitą? — tarė vienas plėšikų.

Bet tokius patarėjus kaip Kersis, plėšikai umai išniekino. Sutarė pirmiausia išrinkti vadą ir duoti jam valdžią ant visų, kol žygis nepasibaigs. Daug buvo riksmų ir nesantaikos, vienok pagaliau visos plėšikų gaujos sutarė kad vadu būtų Skučas, jaunas dar vaikas, labai smarkus ir neišpasakytai klastingas.

Surinkęs visas plėšikų gaujas į vieną pulką, įsai netikėtai prisilinsęs prie pilies gulė ant jos. Pirmu to žygio laimikiu buvo vienas pilies vyras, Žiūrys, paimtas per savo neatsargumą. Tačiau Erdvilas pasirodė tikru Norkuno anuku ir savo tėvo Mantvilos sunum.

Kaip nesėlino plėšikai prie pilies, visuomet pilies vartus jie rasdavo uždarytus ir pilį reikėjo imti įjega.

Visą dieną dirbo užpuolikai apie pilį, verždami jį ir kopčiomis ir bandydami išmušti vartus tam tyčia pritaisytais ruliiais. Jų vadas, smarkus ir klastingas Skučas, visur taikė spėti pakurstyti ir paraginti.

— Vyručiai! — šaukė įsai. — Šiadien reikia paimti pilis. Jeigu šiadien nepaimsim, nakties metu jie sukurs ugnis ant kuoro ir duos apygardos pilims gandą kad eitų jai į pagalbą. Atsivilkis rytą iš jų pulkai ir bus daug sunkiau ją paimti.

Bet veltui lėkė Skučo žodžiai. Nors plėšikai po jų ir lindo nauja aitra ir veržėsi į pilį, vienok ir pilies apgynėjai nepataikavo, muše plėšikus, kiek tik įstengė.

Saulė pradėjo iš pavakarių linkti žemyn, o apie pilies paėmimą nei kalbėti plėšikams nebuvo ko.

— Vyrai! — prabilo Skučas, surinkęs ties savim smarkesnių plėšikų pulkelį. — Visa mūsų nelaimė tame kad mes niekur neįstengiam apimti nors sienos dalį. Kad apimtume tai per tą vietą galėtume įsiveržti į pilį, o įsiveržę jau stotume akis į akį su pilies vyrais. Mūsų juk trigubai daugiau negu jų. Suprantat?

— Suprantam, bet kas padaryti kad nesiseka. Kur nebandom visur atkirti gaunam, — atsakė vienas vyrų.

— Ot ką! — vėl tarė Skučas. — Aš eisiu pirmas. Jūs paskui mane. Bet eikim ar žut ar but!

Tai pasakęs, Skučas šoko ant kopėčių, kurias buris vyrų pristatė prie sienos. Paskui jį pakilo jo bendrai, rinkti plėšikai vyrai.

Pilies vyrai, pripratę remtis su nepervirš karštais kareiviais-plėšikais, per niekus palaikė ir šitą naują vyrų būrį, lipančių į pilį, ir tai davė progą smarkiam Skučui užsokti ant sienos. Patėmė dabar pavojų, suriko apgynėjai, bet jau buvo pervėlu. Veltu šoko ant Skučo šešėtošas su Brundza. Abudu sužeistu nukrito žemyn. Dar akimirka... ir ant sienos pasirodys plėšikai.... Taip manė apgynėjai, to laukė ir Skučas. Bet tie nesirodė.

Skučas, kad juos paraginti, vienai akimirka atsigryžo atgal. Sulūžusios ko-

pėčios išaiškino jam viską, bet čia, kol Skučas mąstė kas daryti, pasinaudojo Plėšikų kinto savo sunkia buože Skučui į tiesiąjį šoną. Skučas surikęs pargriuvo. Toje akimirkoje nuvertė jį žemyn nuo sienos į pilies vidurį.

Su laukstumu iš rumų žiūrėjo ant besikaunančių Erdvilo sesuo, jauna mergiotė kokių penkiolikos metų, žvingilė. Kiekvienas priešų šuvis lekiantis į brolių tartum siekė jos širdį, kiekvienas kirtis, iš-tinkantis Erdvilą uždavė jai kančią.

— Mesk, žvingilė, žiūrėjus! — draudė ją sena jos nesiotė, Kurpė. — Ką gelbsti, ar tu žiuri ar ne, vistiek! Ką dievai duos tas ir bus. O sau vis tikrai bereikalingą kančią užduodi.

— Negaliu, Kurpele! Negaliu akių atitraukti.

— Na, tai nors nežiūrėk kas su broliu dedasi.

— Man ir kitų gaila ir už kitus skauda širdį.

Dejuodama ir aimanuodama žvingilė ištovėjo visą kovos laiką. Matė ji ir pavojų, kada Skučas ėmė daryti kelių plėšikams į pilį, ir nusigando neišpasakytai. Matė ji ir tai kaip kniubo Skučas. Ir linksmas tada jai pasidarė ir pagailo jauno vyro.

— Toks smarkus, toks jaunas. Ir vienas ir apleistas visų... — nenorom kalbėjo jos lupos, nenorom dabojosi jai jaunas plėšikų vado paveikslas ir stovėjo jai akyse.

— O gaila, Kuprele, ir žuvusio plėšiko, — prabilo ji į nesiotę.

— O ko jo gailėtis? Žuvo ir tuščia jo! Tu geriau nei neužsimink apie šitokias mintis, — persergėjo ją senė. — Užpyks dar ir brolis, ir pulko vyrai.

Nustoję vado, neilgai veržėsi į pilį ir plėšikai. Pavakari surinkę savo sužeistuosius, jie rengėsi viltis vėl į artimas girias. Traukdamiesi vienok nuo pilies, užriko piliečiams:

— Na, kada nors pakliūsit jūs su savo varnos lizdu mums į angus. Pamokinsim mes tada visus, kaip dabar pamokinsime sugryžę jusų Žiūrį.

Šituos grąsinimus girdėdami netylėjo ir piliečiai; ir tie savo žaru erzino plėšikus:

— Jūs mokinsit Žiūrį, o mes mokinsim jusų Skučą. Dindiruos įsai po šaka, kaip margis.... O paskui ir už kitus imsimės.

Skučas ne sykį gelbėjo plėšikus savo išmislumu ir klasta nuo galutinios prapulties. Ir plėšikai, pamatę išnykusį jį nuo pilies sienos, manė jį žuvus ir visi nusiminė labai jo gailėdamiesi. Dabar gi šitie piliečių žodžiai atgaivino viltį jų širdyse. Gudresnis iš jų, norėdamas įsitikinti ar Skučas tikrai gyvas, suriko:

— Skučas gyvas jums į rankas nesi-duoty!

— Nesiduoty, sakai? Na tai pažiūrėkit, jūs niekšai! — atsiliepė balsas nuo sienos. Ir netrukus ant sienos pasirodė du vyrai su surištu Skuču.

Nors atstiraukė šlėšikai, vienok piliečiai nepasitikėdami jais visą naktį laikė stropią sargybą, laukdami talkos nuo kaimynų, kad padėtų niekus sumušti. O tuo tarpu girioje plėšikai, piliję gi Erdvilo vyrai apie viena tekalbėjo: apie plėšikų vado Skučo ir pilkų gyventojų Žiurio sumainymą. Vieniems buvo malonu sugrąžinti į savo draugiją sumanų ir klastingą vyrą, kuris nemaža darė naudos visiems apygardos plėšikams, kitiems gi norėjosi išliuosuoti stiprų ir protingą pulko vyrą.

Tarp piliečių ir plėšikų prasidėjo kalbos apie sumainymą intinių. Tuo tarpu į Norkuno pilį rinkosi daugiau ir daugiau narsių kariautojų iš aplinkui.

Taip esant Erdvilas, nors pats menkai prityręs, bet sekdamas senų savo pulko vyrų patarimais, rengė atkeršyti plėšikams. Palikęs piliję pakankamą vyrų pulką, kad atkirsti netikėtam užpuolimui, pats Erdvilas su stipriu vyrų būriu išsėkė plėšikų pėdomis, prisakydamas kitiems vyrų pulkams kirsti aplinkines girias ir traukti Gižų link, kur tikėjosi užtikti niekų gužtas. Pulkai vyrų kasdieną davė vieni kitiems gaudus ir siaubę girias ir naikino su inirtimu, nepraleisdami nei vieno plėšiko. (Bus daugiau)

KIBIRKŠTYS

Rašo Titnagas.

LIETUVISKAI kalbanti Staliniškiečiai buvusių Stalino kambarius, su kuriais dar neseniai glėbiavosi, dabar vadina žvėrimis.

Na o koks skirtumas tarp komunisto žvėries ir nazio žvėries? Jie abu lygus vienas kitam žvėrys, tik jų šeršties skirtinga: vienas rudas, kitas raudonas; abu minta žmonių kraują.

Kada tie du žvėrių karaliai — Stalinas ir Hitleris — dar buvo taikoj tarp savęs, jie suartinai pasidalinę puolė mažesnes valstybes ir jas draskė kaip tikri žvėrys.

Raudonasis žvėris užpuolė nekaltą mažąją Suomiją ir ją draskė, lakdamas vargšų Suomų kraują.

Kada rudas žvėris puolė Lenkiją tai raudonasis žvėris tuo pat sykiu puolė Rumaniją ir Lenkiją iš kito šono ir ją sudraskė pusiau.

KADA rudas žvėris puolė Prancūziją, Belgiją ir kitas mažesnes valstybes, raudonasis žvėris puolė Estiją, Latviją ir Lietuvą, paplukdydamas tas ramią ir taiką mylinčias tautas jų žmonių asarose ir kraujuose.

O kai tie du žvėrys jau neturėjo daugiau ką pulti, jiedu susijė tarp savęs ir dabar draskosi kaip įvituė.

Pasibaigus toms pjovynėms tų abiejų žvėrių, komunistų ir nazio, kailiai bus padžiauoti ant sausos šakos ir pasaulis atsikvėps ramumu.

STALINO organas La is vė patyręs kad Kongresmanas Dies imsis tyrinėti Detroito ištikusias rasines riaušes, sušuko: "Ten Dies nereikalingas".

Kodel Dies ten nereikalingas? Todel kad kartais neužtikty pas komunistus šaknis iš kurių tos juodųjų su baltais riaušės prasidėjo.

Mat, komunistai savo agitacija prieš diskriminaciją taip sukirsino juodveidžius prieš baltuosius kad negrai baltą žmogų tiesiog vadina "baltoji šiukšlė", o kaip kur juodžiai net atvirai pradeda užpildinėti baltuosius.

STAI po mano ranka guli Amerikoniškas laikraštis, kuris paduoda du žiaurius juodžių užpuolimus ant baltųjų.

Pirmas: Juodukas kareivis užpuolė gatvę dvi baltas merginas ir jas pradėjo draskyti. Laimei, j tų merginų riksmą pirmas pribuvo policininkas, kuris ir paėmė tą juodį į savo globą.

Jeigu tu kartą pirma policininko būtų atsiradę keletas baltų žmonių tai tas juodis būtų gavęs ir apdaužyti, iš ko greitai gali išsivystyti ir riaušės. O komunistai, suprantama, tuoj imtų kaltinti baltuosius.

Štai ir antras: Rytinėje miesto dalyje vieną vakarą vyras su žmona ėjo iš filmų teatro namon ir juos užpuolė šeši juodukai peiliais ir revolveriais apsiginklavę. Gąsdindami mirtimi nusivarė į tuščią vietą, kur buvo keli jau nenaudojami automobiliai, ir vyro akivaizdoje visi šeši negeriai išgėdino tą moterį. Atlikę tą bjaurų darbą juodžiai pabėgo, o ta moteris sužalota randasi ligoninėje.

Kažin kaip Bimba, Mizara ir kiti komunistų lyderiai jaustųsi jeigu su jų žmonomis arba dukterimis juodžiai taip pasielgtų?

PRANEŠKIT

Savo Antrašo Permainą

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne paščiui, nes paštas nesius jums Dirvos į naują vietą jeigu neprimo-kėsit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi. —

ATSAKYMAS J. GABALIAUSKUI

Ponas Gabaliauskas savo L. ž. Birželio 25 rašo buk "Smetonininkai išsigando savo paviekslo". Toks jo išvedžiojimas, aišku, yra nesąmonė. Gabaliauskas nėra joks gydytojas nuo išgąsčių, nors labai gaila kad jis nesimokino gydytoju, gal atspėtų kas darosi jo galvoje.

Gabaliauskas nurašo buk A. Smetona buvo pirmutinis kuris Lietuvoje sėjo fašizmo sėklas ir kurios vėliau pražydo.

Man labai nuostabu kad p. Gabaliauskas save pasivadino advokatu atvykęs į Ameriką. Rodos kožnas advokatas supranta apie fašizmą daugiau negu kiek jis pasirodo žinąs.

Mes Amerikos lietuviai gerai permatome kokią žalą daro tautai p. Gabaliauskas be jokio reikalo šmeiždamas Lietuvos valstybės vadą, Prezidentą Smetoną.

Ponas Smetona nesėjo jokio fašizmo, tik sėjo apšvietą, kultūrą ir mokslą, įsteigė daug mokyklų, į mokslą turėjo eiti visi vaikai, biedni ir turtingi, biednų tėvų vaikams davė net nemokamai rašomą popierį ir knygas, ką aš gerai žinau. Ponas A. Smetona labai norėjo kad kiekvienas Lietuvos butų šiek-tiek pamokytas.

Noriu paklausti p. Gabaliauską toliau: ar žinai kas išdalino dvarų žemes biedniams ir savanoriams bežemiams? Tai Lietuvos vadas, Prezidentas A. Smetona. Kas mokėjo Lietuvos kunigams dideles algas ir davė iš dvarų žemės po keletą hektarų? Ar žinai, p. Gabaliauske, ar atsimeni? Gal jau pamiršai? Tai viską padarė A. Smetona.

Kas iš Rusijos bolševikų išlaisvino Lietuvos kunigus? Tai mes gerai žinome, ir kaip atvyko į Ameriką iš Lietuvos Vyskupas Teofilus Matulionis 1934 metais, jis per pamokslą Worcester, Mass., Aušros Vartų bažnyčioje pasakė kad Lietuvos valdžia dėjo didžiausias pastangas išlaisvinti iš Rusijos nelaisvės Lietuvos kunigus. Vysk. Matulionis apsakė kaip jisai sunkiai turėjo bolševikams dirbti, miškuose kirsti medžius žiemos laike, mažai gaunant valgyti, ir su juo dirbo daug kitų Lietuvos tuos katorginių darbus.

Pagalvok, p. Gabaliauske, ką tauziji per savo neva katalikišką laikraštį, šmeiždamas tą kuris buvo žymiausias katalikybės palaikytojas. Gėda kataliku apsimetus taip katalikams melagystes platinti ir garbės vertą žmogų šmeižti.

Kiek naujų bažnyčių Lietu-

voje pristatė valdžios parama, turbūt tamsta tą aori užslėpti. Turbut tamsta kur užpekyje tupėjai kad nežinai apie A. Smetonos valdžios darbus Lietuvai ir katalikams, arba jeigu tą žinodamas faktus slepi tai esi žmogus be doros, be sąžinės.

Gabaliauskas kalba lyg mažas vaikas prikašiodamas kad p. A. Smetona nesugebėjo kariauti prieš Sovietų armiją. Ar galėjo Lietuvos mažą kariuomenę grumtis su tokia didele raudonąja armija kurią per du metus nepajėgia su-triuškinti geriausia išlavinta pasaulyje Vokiečių kariuomenė?

Aišku, Gabaliausko noru jei būtų Lietuvos kariuomenė stojus prieš bolševikus, būtų labai nukentėjus, ir tada vėl Gabaliauskas būtų turėjęs už ką Prezidentą Smetoną šmeižti. Mes tik turim būti dėkinti p. Prezidentui kad neprisileido prie karo, nes bolševikai būtų daug žiauriau su lietuviais pasielgę ir būtų visą mūsų tautą išnaikinę, keršydami.

Tai gi, keista kad atsiranda mūsų tarpe tokių ablavukų kurie išknisa visokiausius neteisings priekaištus šmeižimui dorų Lietuvos tautos vadų.

Laimė tik kad tam šmeižimui vis mažiau randasi tike-tojų.

Jurgis Lapinskas.

HIPPODROME

"Mr. Lucky"

Cary Grant vaidina vadovaujamą rolę linksmoj filmoje, "Mr. Lucky", kuri pradėdama rodyti Hippodrome Theatre ketvirtadienį, Liepos 29, 1:00 val. nakties. Dalykai ciniški apie gemblerius, kuris susitinka su turtinga karo reikaluose darbuotoja, pasiryžęs išvilioti iš jos pinigų. Veikale inaina visoki gudravimai, ir pagaliau kai ta mergina pradeda isimylėti jį, Grant gauna jos sutikimą praveisti gemblerystę labdarybės parengime, ir jis planuoja su pinigais pabėgti. Bet dalykai pasikeičia kitaip, ir jis nusprendžia apsiieiti teisingai su ta mergina ir su selpimo organizacija.

TELENEWS THEATRE

Allied Invasion of Sicily

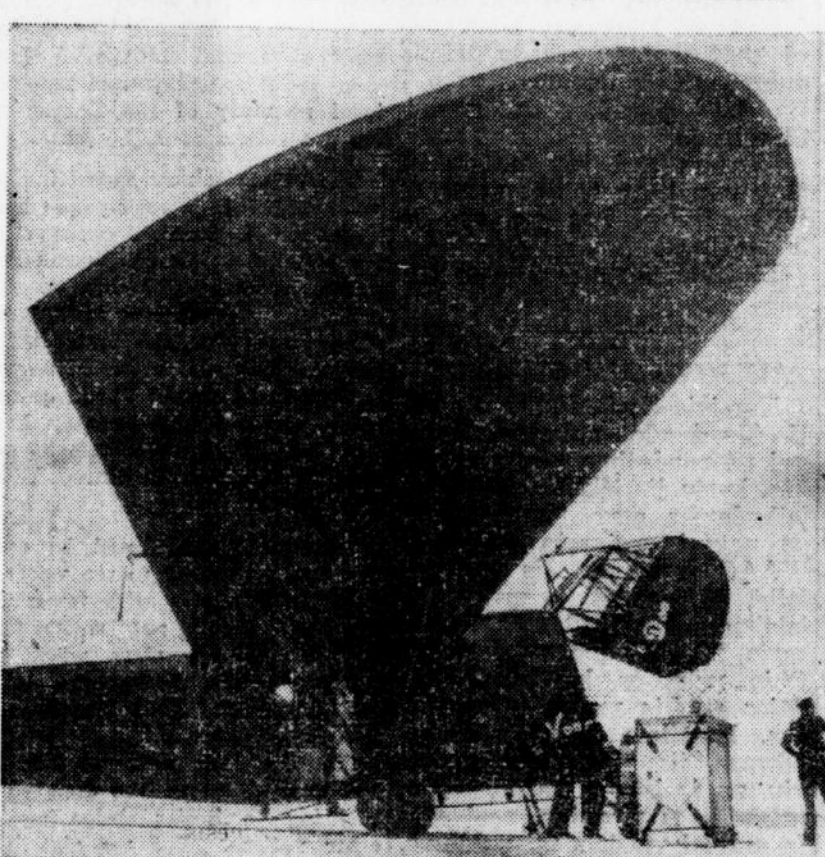
Pirmutiniai tikri vaizdai iš Alijantų įsiveržimo į Siciliją, rodomi Telenews Theatre praėjant penktadienį. Parodoma visos oro įeigos įvykdant didžiausią jūrinį militarišką užpuolimą istorijoje. Milžiniška armada Afrikos krante pasirodė plaukti Viduržemio jūra, ir išvykta vadovaujant Lt. Gen. Patton ir Admiral Hewitt, su 3,000 persikėlimo barkų, transportu, laivų ir karo laivų. Amerikiečiai pradeda išlipti Sicilijos tamsumoje, ir tiesia išsėdima ryto metu netoli Gela. Po 57 valandų nuolatinių šaudymų ore ir kanuolėmis, išsėdima pavyksta. Parodoma daug įdomių vaizdų.

Mekanizuoti Rekrutai Amerikos Armijai

Tankai, jeeps ir kitos rusišios militariškos motoriniai susisiekimo pabūklai stovi kiek akis užmato Richmond, Kalifornijoje, gatavi išgabenti į karo frontus.

Pirmas Sklandytuvus Perskridęs Atlantiką

Šis sklandytuvus, prikrautas karo reikmenimis, kito lėktuvo buvo nutrauktas iš Kanados į Angliją per 28 valandas. Tai pirmas toks bandymas, atliktas pasekmingai.

PHILADELPHIA

KARO BONŲ VAJUS PIRKIMUI BOMBERIO

Philadelphijos lietuviai užsibrėžė sau sukelti arba išparduoti Karo Bonų pinigais iki \$300,000 arba bonais \$400,000 vertės. Tą sumą sukėlus, bus nupirkti ir pakrikštyta vienas kariškas bomberis Lietuvišku vardu. Valdžios Izdo Departmentas pilnai sutinka tai padaryti. Gegužės 10 d. susirinkime Lietuvių Muzikalo Namų salėje, valdžios atstovas Dr. John L. Baker, savo įspūdingoje kalboje Lietuviams tą pažadą padarė ir palinkėjo geriausio pasisekimo savo užsibrėžimą pasiekti.

Tą dieną ir pradėta karo bonų vajas, nupirkimui kariško bomberio su Lietuvišku pavadinimu, ir tuoj vietoje sukurta virš \$31,000 karo bonais. Dar

bas toliau eina sklandžiai, komitetas deda visas pastangas atlikti užsibrėžimą greičiausiu laiku, ir priartinti bomberio krikštynas.

Lietuviai skubiai perka Dėdės Samo karo bonus, taip ir reikia. Kurie esat prižadėję, pirkit tuojau, greičiau geriau, — ir karas bus greičiau laimėtas. Philadelphijos Lietuvių bomberis "Vytis" privalo dalyvauti karo laimėjime — kad ir kitos tautos būtų išlaisvintos. Tai yra mūsų Prezidento Rooseveltto pagrindiniai dėsčiai nusakyti Atlanto Carteryje.

Dabar neturėdamas paskutinių skaitlinių kiek jau yra sukurta mūsų Lietuviškam bomberiui bonų, negaliu nei skelbti. Bet kiek jau yra žinoma tai bus jau suvirš \$150,000 — bet tai tik pusė. Philadelphiečiai turėtų savo prižadus tęsti toliau, ir pirkti bonų daugiau ir daugiau. Kurie dar nesat prižadėję prie to Lietuviško bomberio pirkimo tuoj prisidėkit. O tas labai lengva — tik pirkit Dėdės Samo Karo Bonus per Lietuviškas įstaigas ir juos registruokit del Lietuviško bomberio "Vytis".

A. Tvaranavičius.

JAUTI BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU — ŠIUO MODERNISKU ŠVELNIU BUDU

Kuomet žankintės vidurių užkietėjimu — žarnos neveiktos, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernisku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulėti, naudosite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas jums pagelbės vėl jaustis puikiai.

AUTO GUMAI NYKSTA

1942 metais ant kelių svarbiausios nelaimės automobiliams buvo su ratų gumais. Pranešimais iš 11,000 gara-

žių, 1942 metais "flat tires" turėjo 11,000,000; 1941 metais jų atsitikimų buvo 9,505,000. Šiaip automobilių visiškų sugedimų keliuose taip pat padaugėjo 50 nuoš., jų buvo 15 milijonų atvejų, garažių operatoriai raportavo.

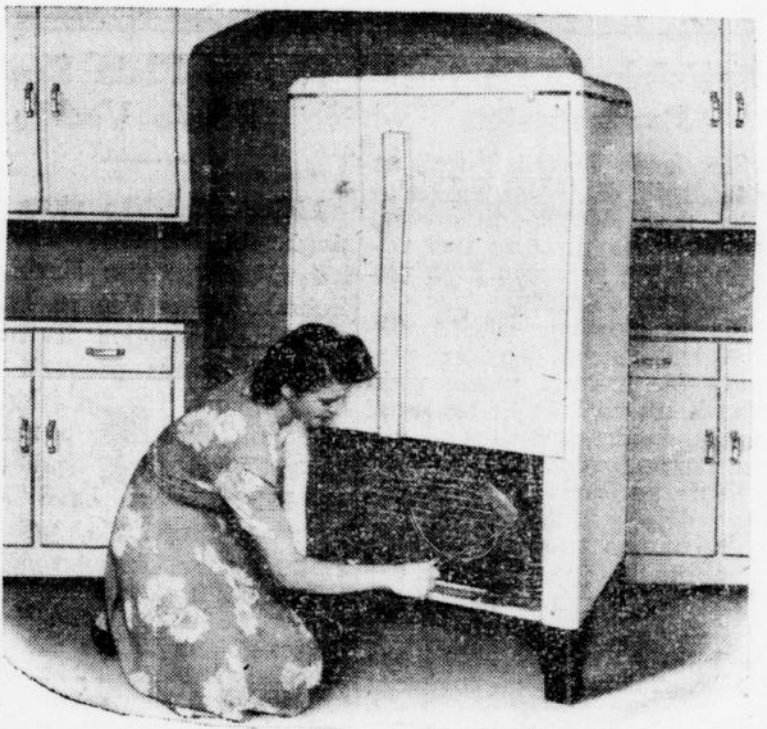
Lietuvius Išradėjas Melrose Park, Ill.

A. Andrews, Dirvos skaitytojas iš Melrose Park, Ill., savininkas geležinių reikmenų parduotuvės, yra sugalvojęs įvairių įnagių ir prietaisų namų padargams, kurie taupo laiką ir taupo pinigų jo biznyje ir jo kostumeriams.

Fastaru laiku p. Andrews užpatentavo U. S. A. ir Kanadoje savo viršuje parodoma prietaisą prie žolės pjauamos mašinos, kuriuo ta mašina lengvai pakeičiama į stumdama točkę apie namus, kuria galima vežti didelį gurbas ir pasinaudoti juomi darbams kieme. Ypač tinka prie "Victory Garden" šymet.

Viskas ką reikia tai žolės pjovimo mašiną apversti aukštieninka. Tada ratukai lieka laisvi stumimui ir lengvai važiuoja. Tas padargas visada naudingas apie namus, ir gėlių sodinimui, ir vardo taisymui, ir daržovėms sodyti, žemę vežti, daržoves surinkti kada rudeni jos sunoks.

Gal Nei Nežinojot apie Mažą Pasidarbavimą

BET JIS BUTINAI REIKALINGAS

Cia parodoma šeiminiškė valo kondenserį savo Elektrisko Refrigeratoriaus.

Prilaikant kondenserį laisvą nuo dulkių ir nešvarumo, ji gelbsti savo Elektriskam Refrigeratoriui operuoti geriau, ir tuo pačiu laiku sutau-elektrą ir išsėdėjimą motoro ir kompresoriaus.

Patėmykit ja naudojant šepetį valymui "coils". Tam tikslui tinka nozzle prietaisas nuo grindų valytojo, arba rankinio valytojo, kas galima panaudoti.

Priejimui prie jūsų refrigeratoriaus kondensero, lai jūsų namų vyras atitraukia jį nuo sienos. Tas darbas neims ilgai — ir pagelbės jūsų refrigeratoriui ir toliau taupyti jūsų maistą, laiką, darbą, sveikatą ir pinigus.

Kiti Priminimai Kaip Prižiūrėti savo Elektriską Refrigeratorių

1. Defrostuok tankiai. Neduok ledui apsalti storiau storiau kaip 1-4 colio.
2. Laikyk kabinetą švariai. Mazgok iš lauke drungnu vandeniu ir muilu. Mazgok vidų nestipria solu-cija šilto vandens ir baking soda.
3. Neperpildyk. Nedėk karštas valgius į jį. Nedėk į vidų maisto kuris nereikia šaldyti. Nelaikyk durų atdaryt ilgiau negu reikia.
4. Apžiūrėk durų užspaudą, užrakną ir užkabą. gumas kietas ir sausas uždėk naują. Jei užkabos liuosos prišriuok jas. Žiūrėk kad elektra prijungta saugiai ir patogioje vietoje.
5. Alejuok. Jeigu jūsų refrigeratoriui turi atviro tipo mechanizmą, reik jį periodiskai alejuoti, kad švelniau veiktų ir ilgiau laiktų.

THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND

Spend Happy Days at CEDAR POINT on Lake Erie

KEEP FIT FOR VICTORY! Take an "all-out" vacation at nearby Cedar Point, this summer. Closer to home... you spend less time getting there... more time for fun. Save tires... save gasoline. On arriving, park your car for the duration of your stay... No car is needed at the "Point." • Every summer resort recreation! Swim in the blue waters of Lake Erie... relax on the white, sandy beach. All sports and amusements... tennis, riding, boating, golf, fishing. Exciting fun in the famous Amusement Circle... Hotel Breakers has 1000 outside rooms. Excellent food. A complete vacation, a step away from home.

EASILY REACHED by convenient rail, bus and steamer routes, as well as U. S. Route 6 and Ohio 2

Ask your local Travel Bureau or Auto Club for folder or write CEDAR POINT-ON-LAKE ERIE, Sandusky, O.

A Vacation Means Increased Ability to Work and Help Win the War

OPEN JUNE 24th through LABOR DAY

Dance NIGHTLY TO FAMOUS RADIO BANDS

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

DIRVA VĖL REMS KANDIDATURĄ
MAYOR FRANK J. LAUSCHE

Mayoras Frank J. Lausche

Mayoras Frank J. Lausche baigia savo tarnybos terminą ir šį rudenį, lapkričio 2, bus vėl rinkimai.

Siomis dienomis buvo paskutinis laikas kandidatams kurie įsiekio mayoro vietos įteikti savo peticijas Board of Elections ofisui, pareiškiant savo pasiryžimą kandidatuoti. Kandidatai privalo priduoti nors 3,000 piliečių parašų ant jų peticijų, irodymų kad sutinka remti jų kandidatūrą.

Mayoras Lausche pats asmeniškai atsilankė Board of Elections ir pristatė savo peticiją ant kurios pasirašė net 39,876 piliečiai sutinkanti remti jo kandidatūrą.

Kyšininkystė Degtinės
Parduotuvėse

Clevelande ir toliau tęsiama smuglystė degtinės parduotuvėse, nors degtinė racionuota ir kiekvienas pirkėjas turi teisę gauti per mėnesį tik po vieną kvortą degtinės.

Siomis dienomis iškelta aiškėn kad tolusė degtinės parduotuvėse nekurie gauna pirkti kiek tik nori, ir jie matomai gauna duodami kyšius degtinės parduotuvėse vedėjui.

Kurie susitaria su parduotuvės vedėju, sutinka mokėti jam brangiau nuo kvorto degtinės, tie apsilanko į parduotuvę per užpakalines duris ir gauna nusipirkti kiek tik nori.

Degtinės parduotuvės yra pačios valstijos operuojamos ir jų patarnautojai yra Republikonai skirti politiškai darbininkai.

PASTU prenumeratą galima siųsti ir iš Clevelando. Kas neturi laiko atteiti administracijon gali pasiųsti laišku \$2 su pilnu savo adresu.

RASO IS KARIUOMENĖS

Petras Urbonas, neseniai išėjęs kariuomenėn, rašo iš stovyklos Louisiana valstijoje: "Sekmadieniais mes laisvi, taigi turėdama laiko pasitenkinti parašyti. Kaip čia karšta! Vakara buvo apie 120 laipsnių, o mes visa laiką sauleje degame. Aš pakenciu, bet daug nepakencia, apalpa.

"Vienas dalykas, laimė kad čia nakčia atvėsta ir buna drėgna kad net drapanos plėksta. Yra čia daug nuodingų gyvačių, kaip tai rattle snakes, coral snakes, pastaros labai nuodingos.

"Aš dabar sunkiausiai praitime, bus taip dar per tris savaites.

"Paukščių čia mažai matoma. Medžiai savotiškai žulma turi, žalesni už šiaurės medžius. New Orleans miestas nuo čia yra 190 mylių. Artimiausias, Alexandria, 20 mylių atstumo nuo čia.

"Gavau vieną numerį Dirvos, labai ačiū!"

MOTERŲ ISVAZIIVIMAS

Moterų Sąjungos 36 kuopa turėjo savo seimyninį išvažiavimą Lietuviškame kaimelyje, sekmadienį, Liepos 25. Dalyvavo narės ir jų šeimos.

APSIVEDĖ P. J. ŽIURIS SU H. YČIENE

Liepos 17 d., privatinėse ceremonijose, išvažiavė į Jamestown, N. Y., apsidėdė plačiai žinomi Clevelandiečiai, Pijus J. Žiuris ir Hypatija Yčienė-Sliupaitė, Dr. Jono Šliupo dukterė.

Kaip žinoma, p. Hypatija Žiurienė-Yčienė, bolševiku okupacijos ištrėmta iš Lietuvos, su šeima atvyko Amerikon, keliaujant per Braziliją. Ten jos vyras, Martynas Yčas, mirė 1941 metais. Ji su trimis dukrelėmis ir sunum atvyko į šią šalį, pagaliau apsigyveno Clevelande.

Naujavedžiai yra pažystami iš jaunu dienų iš Scrantono ir Wilkes-Barre, kur jie gyveno ir mokinosi.

Linkime jiems geriausios laimės.

PAKLIUVO KAREIVIS

Kareivis Scott Holler, 35 m., iš Clevelando, sumintas Chicago už naudojimą klastuotų čekių, kurių jis iškeitė už \$3,100, laikydamas savo "honeymoon" su naujai apsivesta panele iš WAAC skryiaus. Jis vestuves laikė išbėgęs iš tarnybos, be leidimo. Jis 1942 metais Vasario 28 d. buvo paleistas iš Ohio valstijos kalėjimo, išsėdėjęs penkis metus už suktybes. Kalėjimo spaustuvėj dirbdamas jis prisipaaušino čekių, na ir įstojęs kariuomenėn, prisiviliojęs mergina, apsiavedę ją puikiai vaicino, iki pakliuvo.

●RYTINĖSE valstijose nekuriose srityse pritruko alaus. Clevelando bravorai sako kad tas trukumas neturi nieko bendro su Clevelandu ir čia alaus bus pakankamai. Pereitą metą Clevelandiečiai išmaukė apie 31,000,000 galionu alaus. Bet šymet alaus gėrimas pakilęs 20 nuošimčių, taigi toks pakilimas patenkinti irgi sunku.

MIRIMAI

BENNIS (Benušis) Povilas, 21 m., nuo 1249 E. 79 st., mirė Liepos 22, palaidotas 26 d., 21 metų gimdiniui, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos atsisbuvo šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko tėvai, Juozas ir Ona, du broliai militarinėje tarnyboje; Sgt. Edward, ir Aleksandras U. S. Navy, taipgi Albinas; dvi seserys, Blanche ir Marian.

KAREIVIAI NORI DIRVOS

Vietiniai kareiviai Kostantas J. Savickas ir Juozas V. Raciula, parvykę paviešėti Clevelande, išvažiavimui atgal į savo stovyklą užsirašė sau Dirvą. Juozas Valickas, kuris pernai vasarą lankėsi Clevelande, dabar jau sugrįžo po kariavimų Afrikoje, sužeistas, ir randasi Long Island ligininėje, prie New Yorko. Jis parašydavo laikraščiams iš kareivių gyvenimo ir bendrai Lietuvių reikalais. Karys Valickas užsisakė sau Dirvą, sako be Lietuviško laikraščio labai nuobodu net ligininėje.

Iš Brockton, Mass., atsiųstas į Clevelandą, Penn College studijuoti orlaivininkystės, jaunas kareivis Albertas Yurgelunas, sunus žinomo Mass. veikėjo Kostanto Yurgeluno.

Albertas atsilankė Dirvos redakcijoje ir bando susipažinti su Lietuviais.

Cpl. Jonas P. Rakauskas pastebė kad buvo padaryta klaida Dirvoje paminint apie jo lankymąsi pas savo šeimą ir pažymint kad jis yra Kapitonas. Jis yra Corporal.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas,
Popieriuotojas
Dekoratorius

Turui pilną apdraudą tos rūšies darbų kontraktoriaus.

495 East 123rd St.
Telefonas POtomac 6899

PHONE: ENdicott 4486

ATLANTIC CHARTER KEY TO
WORLD PEACE

LITHUANIANS HERE BELIEVE

(Reprinted from The Cleveland Press, July 28)

By THEODORE ANDRICA

Americans of Lithuanian descent place their hopes in the Atlantic Charter and the promises of President Roosevelt and Prime Minister Churchill that the small states, including Lithuania, which enjoyed liberty and independence to Sept. 1, 1939, will be restored.

This is the opinion of K. S. Karpus, editor of Dirva, Lithuanian weekly, 6820 Superior avenue, author of several Lithuanian language books and plays and now national secretary of the League for the Liberation of Lithuania.

The league is now sponsoring the publishing of a 200-page book, "Timeless Lithuania", written by Dr. Owen J. C. Norem, former American minister to Lithuania. The book will be published in August.

"After the war, the United States should police Europe. European nations would not be afraid of American policing because they know that the United States has no territorial ambitions in Europe", Mr. Karpus said.

"Postwar plans should be made now and announced to the world so that the countries with imperialistic aims should not waste their time in making plans which are contrary to the spirit of the Atlantic Charter and good intentions of the United States.

"On the Axis side, we have or had three dictators who dreamed of grabbing territories belonging to other nations. But we also have two nations on the Allies side, in the United Nations' group, with high imperialistic plans: Soviet Russia and Poland.

"Both Russia and Poland speak loud and at every turn of their intentions of grabbing neighbors' lands. I believe this is contrary to the spirit of the Atlantic Charter which plainly states that 'their countries seek no aggrandizement, territorial or otherwise.'

"The war is still on and while America and England are putting all their efforts to win the war, Soviet Russia and the Poles are openly plotting to grab the territories of Lithuania, Latvia, Estonia, East Prussia, etc., and no one seems to discourage them.

"All Americans of Lithuanian descent are working hard and supporting the American government's war effort. We hope that after victory is achieved by our arms, the United States will use its good offices to re-establish the Republic of Lithuania and will not permit Russia to enslave the Lithuanians.

"Stalin says that Lithuania formerly was part of Russia. Well, if we look to the past for historical excuses, then I would like to remind the readers that Lithuania once ruled over large parts of Russia, for about 300 years, but Lithuanians now leave those lands to Moscow, they want only what belongs to Lithuania proper.

"Naturally, the dictators of Europe and Asia must disappear if we want a permanent or at least a long peace.

"We often hear expressions in favor of a United States of Europe. No United States of Europe will ever be able to function if the large nations will plot territorial conquests.

"A customs' union of several states or group of states can become a reality only very gradually; only after the European nations learn to trust one another", Mr. Karpus concluded.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajėškėjimai, padėkos laišškai, galime patalpinti šia kaina.

Dirva Cleveland, O.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monius), ir Apdraudos Agentura.

P. - P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Youth's Forum

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

ACCLAIM NOREM'S
BOOK

Mr. Vincent A. Klimas, Editor-in-Chief of the Connecticut Lithuanian Catholics Chronicle writes as follows:

"Enclosed you will find a check for \$5.00 which our organization the 'Connecticut Lithuanian Catholics' has voted to donate to the 'Timeless Lithuania' book fund. "Congratulations to Dr. Norem and to your committee in assisting to have such a worthy book published. The more literature we have printed about the land of our parents the more the youth will know of that great country, Lithuania. We certainly hope that 'Timeless Lithuania' will be placed in the home of every person in America, every library, yes!—including the Congressional Library in Washington."

HERE'S FROM OUR WELL
KNOWN "HANK" OF AKRON

Mr. Ignatius G. Hollish sends us the following short message:

"Akron, Ohio, July 32, '43. "Taint every day a feller gets to celebrate his 50th birthday so it calls for something better than a headache next morning. To remember my half century mark I enclose \$10.00 to be used as follows: \$5.00 for copy of 'Timeless Lithuania' and \$5.00 for L. V. S. With best wishes, I remain, sincerely, "Ignatius G. Hollish."

Music Scholarship
Award Given Local
Lithuanian Girl

Mary-Jo Bendler, the daughter of Mr. and Mrs. Joseph Bendler, 10115 Nanford Road, N. W., who has just completed her freshman year at Western Reserve University, was pleasantly surprised by receiving a letter from Dr. W. G. Leutner, President of Western Reserve University, informing her that the Directors of the Ranney Scholarship Fund have voted to assign her one of the scholarships in music.

To quote Dr. Leutner's letter, "Let me congratulate you upon having achieved this award and wish you success in your work."

Mary-Jo was also inducted in the Kappa Kappa Kappa, a local sorority at Western Reserve University.

1. Three Years Under Foreign Subjugation.

A. Rule.
B. Two Years Under German Occupation.

2. Independent Opinions on the Baltic States.

LITHUANIAN American girls used to be quite popular with the diplomatic corps of Lithuania.

Miss Saltenis of Worcester, Mass., became the wife of a Finance Minister and former Representative to the United States, Voldemaras Carnickis. Another Worcester girl is the wife of Dr. Petras Dauzvardis, Lithuanian Consul in Chicago. She was formerly Miss Rautkis. A Newark, N. J., girl is the wife of the present Lithuanian Minister at Washington.

THE LITHUANIANS of Philadelphia are in the midst of a whirlwind campaign to sell \$400,000 worth of War Bonds and buy a bomber for the United States to be named some Lithuanian name.

The Chicago Lithuanians have raised one million dollars for the same purpose, and a bomber christened "Lituania" (after the plane in which Darius and Girėnas flew to Lithuania in 1933) was the result.

Cain Park Theatre

"POST ROAD"

Misteriškas veiklas, "Post Road" bus statomas Cain Park Theatre, kitą savaitę, pradėdam Rugp. 4 ir baigiant 7-ta.

Ši šeštadienį baigiama kelių dienų statomas veiklas "Sweathearts", su dainomis.

Penktadienį, Rugp. 6, tarp 6 ir 7 val. vakare, Cain Park Theatre bus statoma veiklas vaikams, "Mr. Popper's Penguins".

Vasarinės KOJINĖS, 39c

Pilno ilgio ir trumpos Rayon ir Vatos kojines

Megsti T MARŠKINIAI 75c

Baltos ir kitokių spalvų.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniais. DYKAI

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraais

G'By Mom

With five of her seven sons all-ready in the armed forces, Mrs. Joseph MacKay of Jamaica Plain, Mass., bids farewell to her sixth son, Robert, 18, as he leaves for army service.

VASARINIS OPERŲ
FESTIVALIS

Ruošiama pastatyti dvi operas, su artistais iš Metropolitan ir Chicago operų kompanijų vadovaujamos rošės. Tos operos bus Verdi's "Aida" ir Bizet's "Carmen". — statomos Public Auditoriume, šeštadienio ir sekmadienio vakarais, August 14 ir 15.

Stella Roman, Bruna Castagna, Giovanni Martinelli, Carlo Morelli, ir Nicola Moscona dainuos "Aida". "Carmen" išpildys Bruna Castagna, Licia Albanese, Kurt Baum, ir Alexander Sved.

Tikietai bus nuo 85c iki \$2.75.

JACK GANSON
T A V E R N

LIETUVIŠKA UŽEIGA

24150 Euclid Avenue

Vieta privatiškiems pokiliams, Engagment Partėms, Vestuvėms ir šiaip pramogoms.

Rezervacijai telefonuoti: KE. 9782

Prie U. S. Route 20

Jack Ganson-Karabinas, Sav.

SUPERIOR-
RUSSELL INN

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur susitinka kitų miestų pravažiujanti Lietuviai.

Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

Vyru Vasaros Drapanos

VĖSUMUI IR PATOGUMUI!

ŠIAUDINĖS

SKRYBELĖS

\$1.95 iki 2.95

Jausies vėsiarai ir patogiai po

gera skrybėlę. Naujausiu stiliu

ir spalvų.

Sport Marškiniai

1.65 iki 2.95

Didelis pasirinkimas gražių mar-

škinų, pasirėdymui ir sportinui.

Vasarinės KOJINĖS, 39c

Pilno ilgio ir trumpos Rayon

ir Vatos kojines

Megsti T MARŠKINIAI 75c

Baltos ir kitokių spalvų.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniais. DYKAI

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraais

SLACK SUITS

4.95

Karštam orui tinkamos kelnės

ir išlaikiniai marškiniai.

Plaukimo Kelnaitės

1.95

Su prilaikytomis viduje, įvairių

mėgiamų spalvų.

SPORT DIRŽAI 79c

Geros tikros odos Diržai vi-

sokių spalvų

KAKLARAIŠČIAI, 56c

Paskiausių gražių marginių.

2 už \$1.25.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniais. DYKAI

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraais